Sjun jchanunetik

Libro del adulto

Modelo Educación para la Vida y el Trabajo

MIBES 1

MEVyT Indígena Bilingüe con Español como segunda lengua

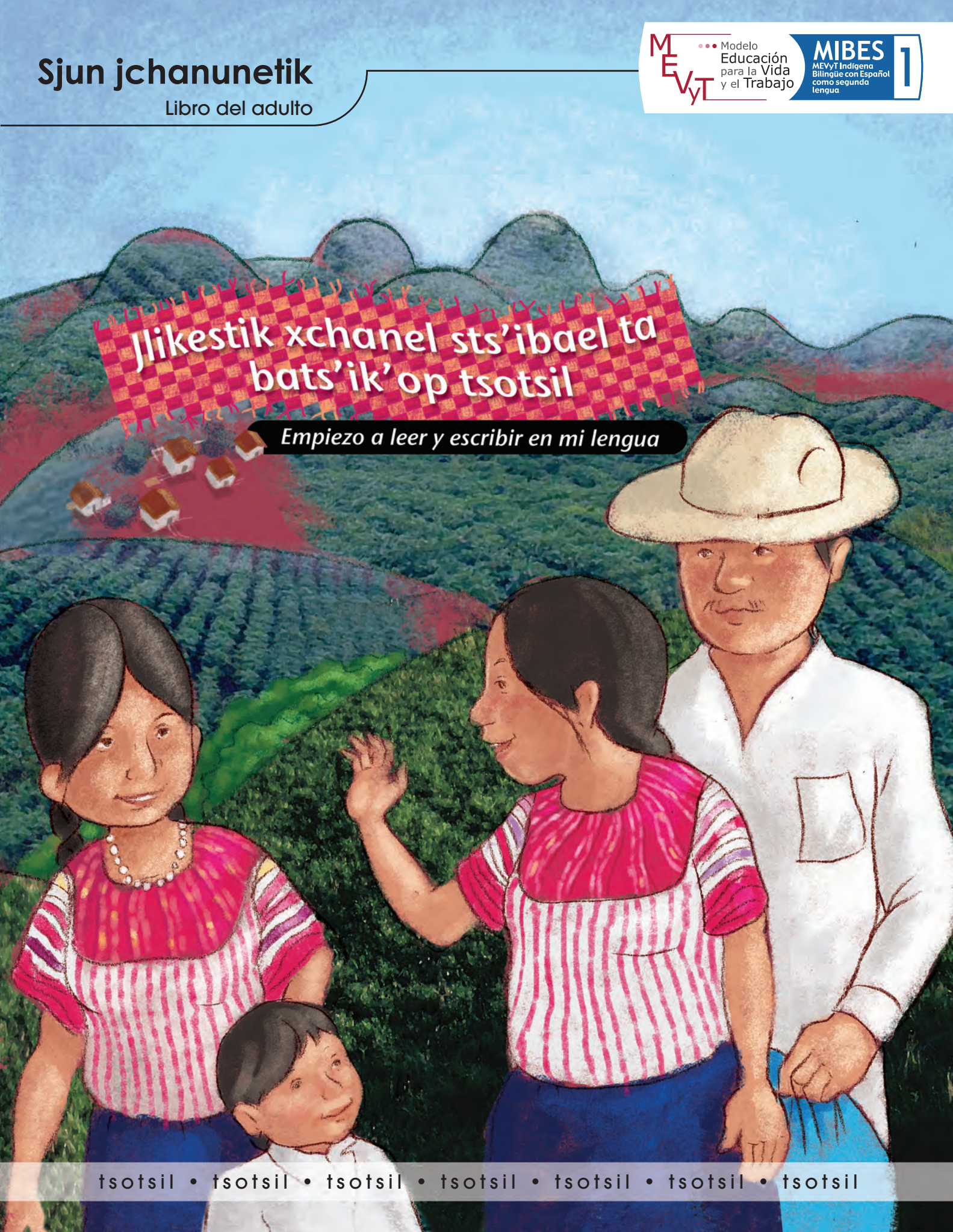

Jlikestik xchanel sts'ibael ta bats'ik'op tsotsil

Empiezo a leer y escribir en mi lengua

tsotsil • tsotsil • tsotsil • tsotsil • tsotsil • tsotsil • tsotsil

Mi nombre es: _____

_____

Vivo en: _____

_____

_____

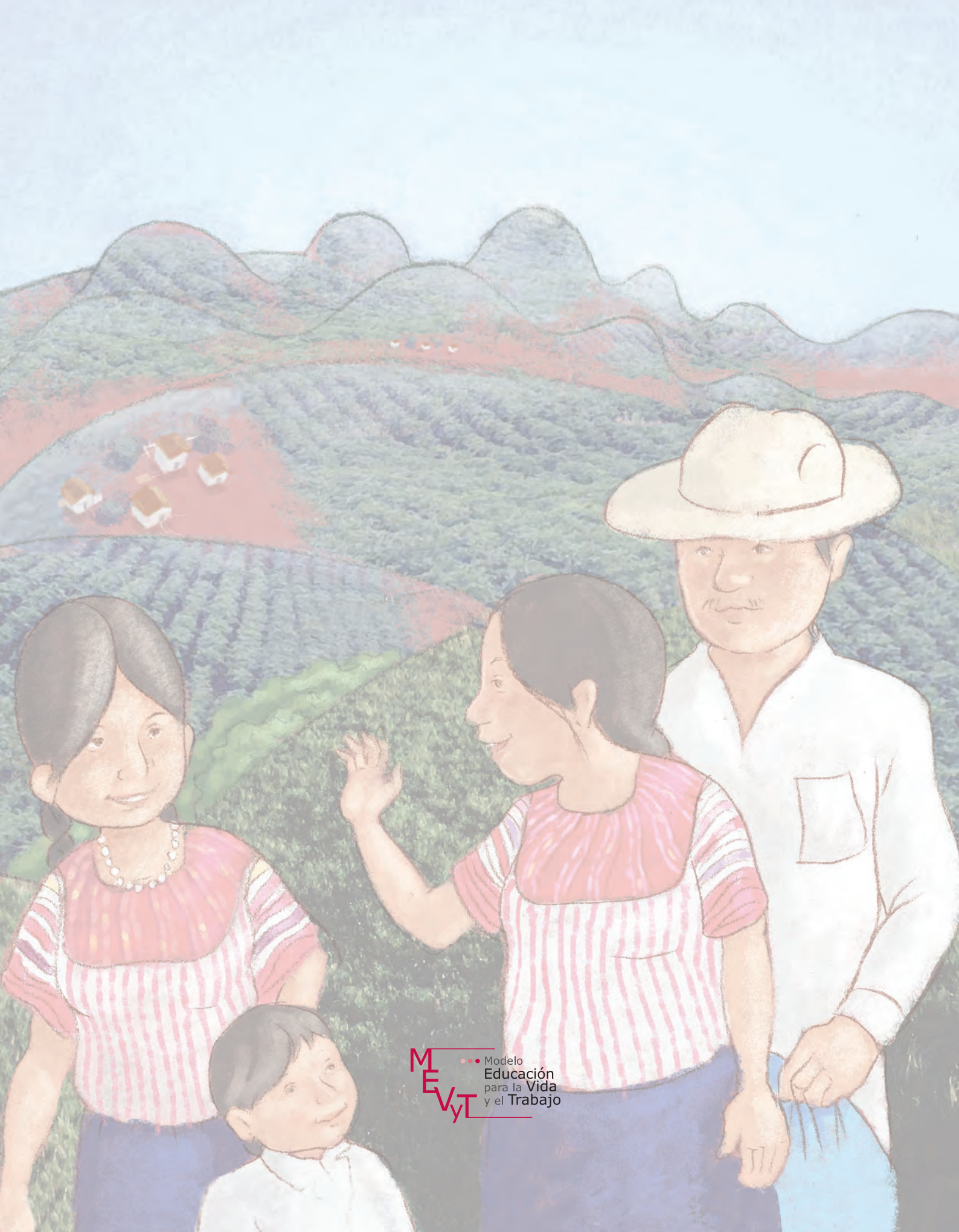
MEVyT
Modelo
Educación
para la Vida
y el Trabajo

Créditos a la presente edición

Coordinación académica
Javier Yau Dorry

Compilación y sistematización
Javier Yau Dorry
Pascual Sánchez Gómez

Producción y corrección de contenidos
Pascual Sánchez Gómez
Benjamín Pérez Díaz
Mateo Núñez Cruz
Carlos Pérez Vázquez
Juan Ruiz Hernández
Lorenzo Arias Pérez
Armando Pérez Gutiérrez
Pedro Martínez Jiménez
Miguel Ángel Álvarez Álvarez
Manuel de la Cruz Jiménez
José Martínez Pérez

Colaboración
Miriam E. González Gutiérrez
Adriana Medina López
Juana Hernández Hernández

Asesoría lingüística
Liv Kony Vergara Romaní

Coordinación gráfica y cuidado de la edición
Greta Sánchez Muñoz
Adriana Barraza Hernández

Seguimiento editorial
Tania Fernández Urías
María del Carmen Cano Aguilar

Revisión editorial
Eliseo Brena Becerril
Águeda Saavedra Rodríguez
Laura Sainz Olivares

Diseño gráfico
Ricardo Figueroa Cisneros

Diagramación
Laura Sainz Olivares

Ilustración
Cristina Niizawa Ishihara

Fotografía
Julio César Maza Solís
Pedro Hiriart y Valencia

Empiezo a leer y escribir en mi lengua. Tsotsil. MIBES 1. Libro del adulto. D. R. 2007 ©Instituto Nacional para la Educación de los Adultos, INEA. Francisco Márquez 160, Col. Condesa, México, D.F., C.P. 06140.
3ª reimpresión 2011.

Esta obra es propiedad intelectual de sus autores y los derechos de publicación han sido legalmente transferidos al INEA. Prohibida su reproducción parcial o total por cualquier medio, sin autorización escrita de su legítimo titular de derechos.

ISBN *Modelo Educación para la Vida y el Trabajo*. Obra completa: 970-23-0274-9
ISBN *MEVyT Indígena Bilingüe con Español como Segunda Lengua:* 970-23-0500-4
ISBN *Empiezo a leer y escribir en mi lengua*. Tsotsil. MIBES 1. Libro del adulto.
Jlikestik xchanel sts´bael ta bats´ik´op. Tsotsil. MIBES 1. Sjun jchanunetik: 970-23-0649-3

Impreso en México

Li k'usi yich'ojtalel

Slikebal chanun

Li k'usi oy ta jpatjxokontike 4
Sbavok'ol chanun 1
Li bu nakalune jech k'ucha'al li'e 8
Xcha'vok'ol chanun 2
Jchabitik li bu nakalotike 34

Xchibal chanun

Li k'usi ta jchantik batel li'i 56
Sbavok'ol chanun 1
Jmak'linjbatik 60
Xcha'vok'ol chanun 2
Li jk'u'jpok'e jech k'ucha'al li'e 80
Yoxvok'ol chanun 3
Li ka'mtele 101
Xchanvok'ol chanun 4
K'in ta jlumal 123
Sjo'vok'ol chanun 5
Jech k'ucha'alun 144
Svakvok'ol chanun 6
Ja' jech x-elan chalik 164
Sjukvok'ol chanun 7
Lo'ilajkutik xchi'uk li yantike 185

Li k'usi oy ta jpatjxokontike

Li k'usi ta jchantik batel li'i:

- Albo ya'i li jchanunetik k'usi ta xchanik batel ta sba xchanel jun li'e, ak'ome sna'ik:
- Ak'o xjelbesbaik slo'ilik, k'usi sna'ik, k'usi mu sna'ik, k'usi xchanojik ta xkuxlejalike.
- Ak'o yojtakinik li vokaletik ti k'opetike, ta jujuchol lo'il xchi'uk ta lo'iletike.
- Ak'o sts'aku'mtasik sbonik li letraetike.
- Ta xchanik li jujuchol lo'iletike, albo ya'ik k'usitik chal.

Slikebal chanun

1

Jbontik

Albo li jchanunetike ak'o slok'tasbaik, sventa ak'o xojtakinsbaik lek k'ux-elan oyik.

5 minutos

Jts'ibatik

Ja' jbi: _____

Te nakalun ta: _____

Jteklum: _____

Estaro: _____

Li k'usi ta jk'an ta jchane ja': _____

Albo ya'i li jchanunetike ak'o yalik sbiik xchi'uk sjolsbiik, ts'ibao ta pisaron li k'usi laj yalike, albome ya'ik ak'o sts'ibaik ta sjunik, ja' jech no'oxtok ak'o yalik bu nakalik, k'usi lumal snitoj, k'usi estaroal, ti k'usitik xchanik batel cha'ike.

15 minutos

Sbavok'ol chanun

1

Li bu nakalune jech k'ucha'al li'e

Lo'ilajkutik

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik li k'usi oy ta lok'olile, mi laje ak'o yaliktal.

10 minutos

Lo'ilajkutik

Li k'usi jna'tike...

- **Buvan chtun ku'untik.**
- **K'usivan sk'an chalbotik li lo'il li'i.**

Li bu nakalune jech k'ucha'al li'e

Oy ep ta chop ti te'etik bu nakalune, oy sikil osil, k'ixin osil; joyi'mtabil ta muk'tik ch'ul vitsetik, ep jchi'iltaktik, **moletik**, ta sk'oponik staik ta na'el ti muk'ta vitsetike.

Junantik **jlumaltike** oy snio'al, ja' te tstunik, chk'ot slupik ti jchi'iltaktik sventa chuch'ik

xchi'uk ti yala'mxnich'nabike, sventa xchuk'obil pok'etik, atimol xchi'uk sma'ltaobil ts'unbaletik. K'alal yora chak' **jo'e**, ja'o ta **sts'unbajik**, skotol li k'usi chlok'tal ta yosilike, ja' tstun slajesik-o xchi'uk ti yala'mxnich'nabike.

- **K'usi sbi li lo'ile.**
- **K'usi chal li lo'ile.**
- **K'ux-elan ts'ibabil li lo'ile.**
- **Alotalel k'ux-elan li kosilaltik k'usi chal ka'itik ta lo'ile.**
- **K'usitik chtun-o li jo'e, te chal ta lo'ile.**

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik li lo'il ts'ibabil tee xchi'uk li lok'olile, ak'o slo'iltaik li k'usi la sk'elike, chanbo ya'ik li jchanunetike li k'usi tsjak'anan tee ta ak'ole xchi'uk ak'o stak'iktalel.
Chanotalel tsots xchi'uk ta k'unk'untik li lo'il te oye, mi laje chanik ta jmoj xchi'uk ti jchanunetike. Chanotalel tsots li k'usi tsjak'talel yantik xchi'uk ak'o stak'iktalel li jchanunetike. K'alal cha chanbatele jak'ananbo li jchanunetike sventa mi cha'ibeik batel smelol, ak'o sk'elik li k'opetik bonbilik tee xchi'uk ak'o yalik k'usitik sk'an chaltal jujuntal.

20 minutos

Kojtakintik o i a

K'usitik lok'oliletik te oy te ta yak'ol jujun k'opetike.

moletik

jo'e

ts'unbaltik

jlumaltik

Alotal k'ux-elan li bu nakalote.

Chanbo ya'ik li jchanunetik li k'usi tsjak' tee,i-ak'o stak'iktalel.
Ak'o yojtakinik, sk'elik lek li lok'oliletike xchi'uk jujuntalxa lo'iltaik.
Chaniktal tsots li jujun k'opetike xchi'uk ak'o yojtakinik li vokaletik **o i a.**
Chanbo ya'ik li jchanunetik li k'usi tsjak' slaje'mxa te oy ta olone.

20 minutos

Lo'ilajkutik

–Li moletike ta sk'oponik, ta staik ta na'el ti muk'ta vitsetike.

–K'alal yora chak' jo'e ja'o ta sts'unbajik.

–Li yoxo'e ja' sventa atimol xchi'uk sma'ltaobil ts'unbaletik.

–Junantik jlumaltike oy snio'altak

Chanik ta komon xchi'uk ti jchanunetike li jujuchol lo'iletike mi laje jak'anbo k'usitik sk'anxal, lo'iltaik ta komon. Ak'o yojtakinik k'ux-elan ts'ibabil li vokaletik tsojik bonbilik tee.

15 minutos

Kojtakintik, kitsbobatel srayail

moletik

te'etik

jlumaltik

ts'unbajel

atimol

jo'e

Chanbo ya'ik li jchanunetike li jujun k'opetik mi laje jak'ananbo k'usitik sk'anxal.
Albo li jchanunetike ak'o yojtakinik li vokaletik **o i a.**
Kitsbik jun raya ta yolon jujun vokaletike.

15 minutos

Lo'ilajkutik

Mi xana' ti...

–Lek sna'bik smelol kuxlejal li moletike.

–Li jlumaltike joybil ta epal te'etik.

–K'alal chak' jo'e oy ep sik.

–Yakal sts'unbajik li viniketike.

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik k'ux-elan ts'ibabil li jujuchol lo'iletike xchi'uk li vokaletik tee.
Chaniktalel tsots xchi'uk ti jchanunetike li jujuchol lo'iletike, ta ts'akale ak'o slo'iltaik k'usitik sk'anxal.
Chano junukal jchol lo'il, jak'ananbo li jchanunetike bu junukalvan ti la chane, chanbo chi'buk yan.

10 minutos

Kojtakintik o i a

o

Oy ep ta chop ti te'etike, oy sikil osil xchi'uk k'ixin osil.

i

Ti bu nakalune joybil ta muk'tik vitsetik, ep jchi'iltaktik, sk'oponik ti muk'ta vitsetike.

a

Li bu nakalune oy ep nio'etik ti bu chk'otik ta atimol ti jchi'iltaktike xchi'uk yala'mxnich'nabike.

Chanik ta komon ti k'usi chal jujun lo'ile.
Li jchanu'mtasvaneje ta xak' ta ilel ba'i li vokaletike, li jchanunetike ta sa'ik, chojtakinik li vokaletik o, i, a ta jujun lo'iletik te oye.

10 minutos

Jchantik

Jlumaltik

Toj alak'sba li bu likemune, oy cha'oxchop ti nichimetike xchi'uk vomoletik, ti buch'utik xojtikinike ta stunik. Oy xtok ts'unbal te'etik k'ucha'al mantsana, turasno, pera, on, alaxa, lo'bol, manko, potov, xchi'uk k'usitik yantik.

Oy yan jnaklometike, oy ep sts'unobik ta snaik jech k'ucha'al, tuluk'etik, kaxlanetik, chitometik, pech'etik, chijetik, tentsunetik xchi'uk ts'i'etik.

Vo'nee oy to'ox ep ta chop chonetik, xchanul te'etik. K'elavil ti ech'xatal ti ja'vile, lajxa jlajanuk sts'unbaltak. Ja' yu'un sk'an ta jtuk'ulantik ti kosiltike ti bu juset' oy ku'untik jtaanojtike.

Chanotalel tsots li lo'ile mi laje chanik ta komon xchi'uk li jchanunetik, ta ts'akale ja'xa chaliktalel ti k'usi ya'ike xchi'uk ak'o sjak'besbaik ti k'usi ya'ik jujuntale.

30 minutos

Jchantik

- **Mi xka'ibetik smelol li lo'ile.**
- **K'ux-elan ta chabiel sk'an li bu nakalotike**
- **Mi oy k'usi jeltajem chavil li bu nakalote.**
- **K'usi chal ka'itik li lo'ile.**
- **K'usi xu' jpastik sventa ta jchabitik li kosilaltik bu nakalutike.**

Chano tsots li jujuchol lo'iletike mi laje chanik ta komon xchi'uk li jchanunetik, ak'o yalik li Jchanunetike li k'usi tsjak'anan tee sventa li lo'il nakato la chane.

30 minutos

Jbontik

Ta spasik ta snaik

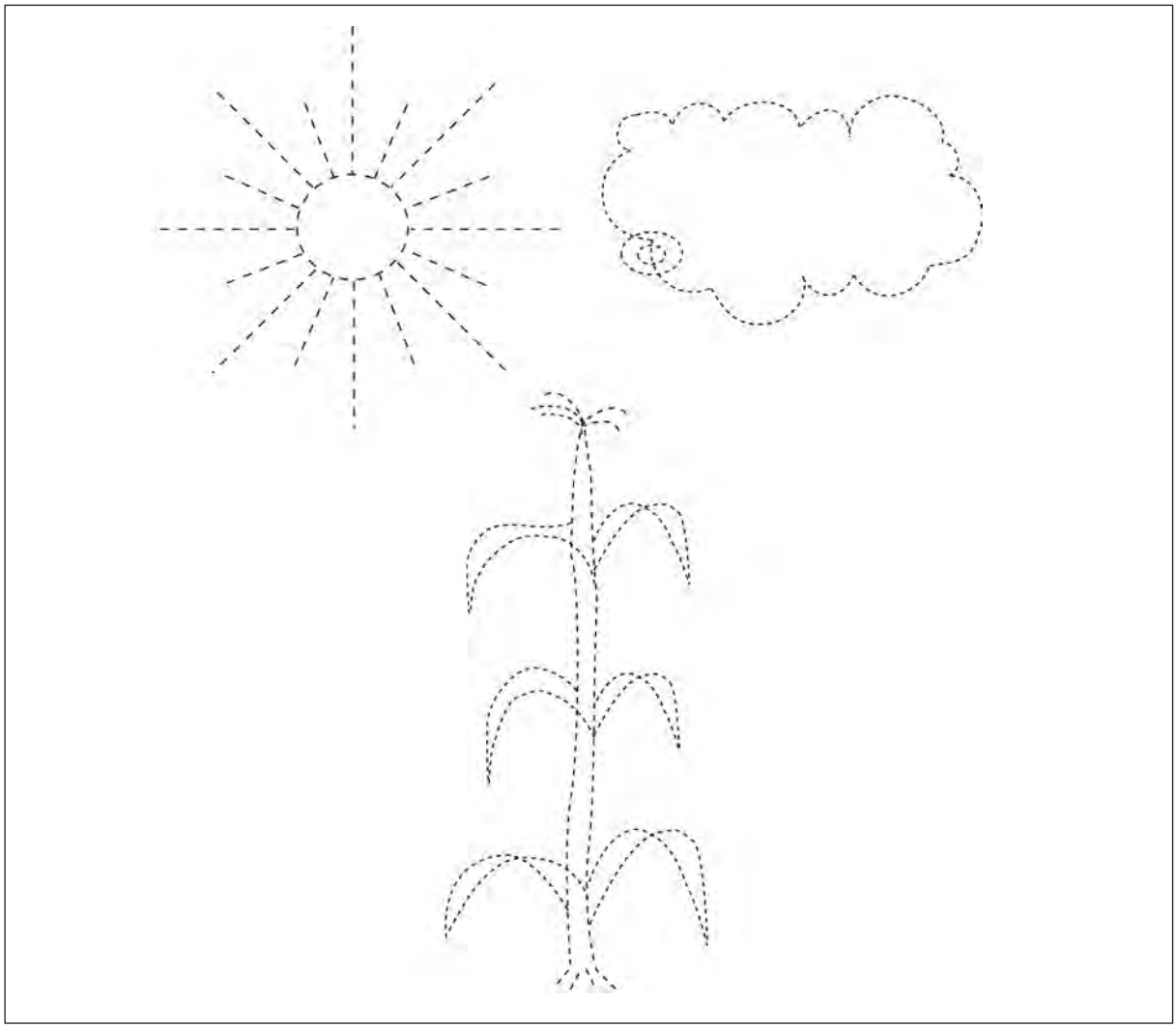

Albo li jchanunetike ak'o stsutsesik spasel li jujun lok'oliletike, ak'o xcha'kitsbik ech'el srayail ta sba, sventa ak'o xchanik sts'ibael ti june.

10 minutos

Jchantik

alaxa

isak'

ts'i'

bolom

elmunix

itajetik

te’etik

choy

ts’ol

Ak’o xojtakinik li jujun lok’oliletike xchi’uk ak’o xchanbik sbi jujuntal.

10 minutos

Lok'tao

Albo li jchanunetike ak'o spasik ta snaik, sts'ibaik, slok'taik ti k'usi tsk'anike.

10 minutos

Tuch'tik

ajan | yi | toj | ba | boch | on

a	o	i	a
j	n	b	n
b	o	j	ch
i	a	y	t
m	x	o	b

Albo li jchanunetike ak'o xtuch'ik li junetike, mi laje cha'cholo yan velta li k'opetik te oy ta ak'ole xchi'uk li letraetik te oyike, chanik ep ta velta li jujun k'opetike.

30 minutos

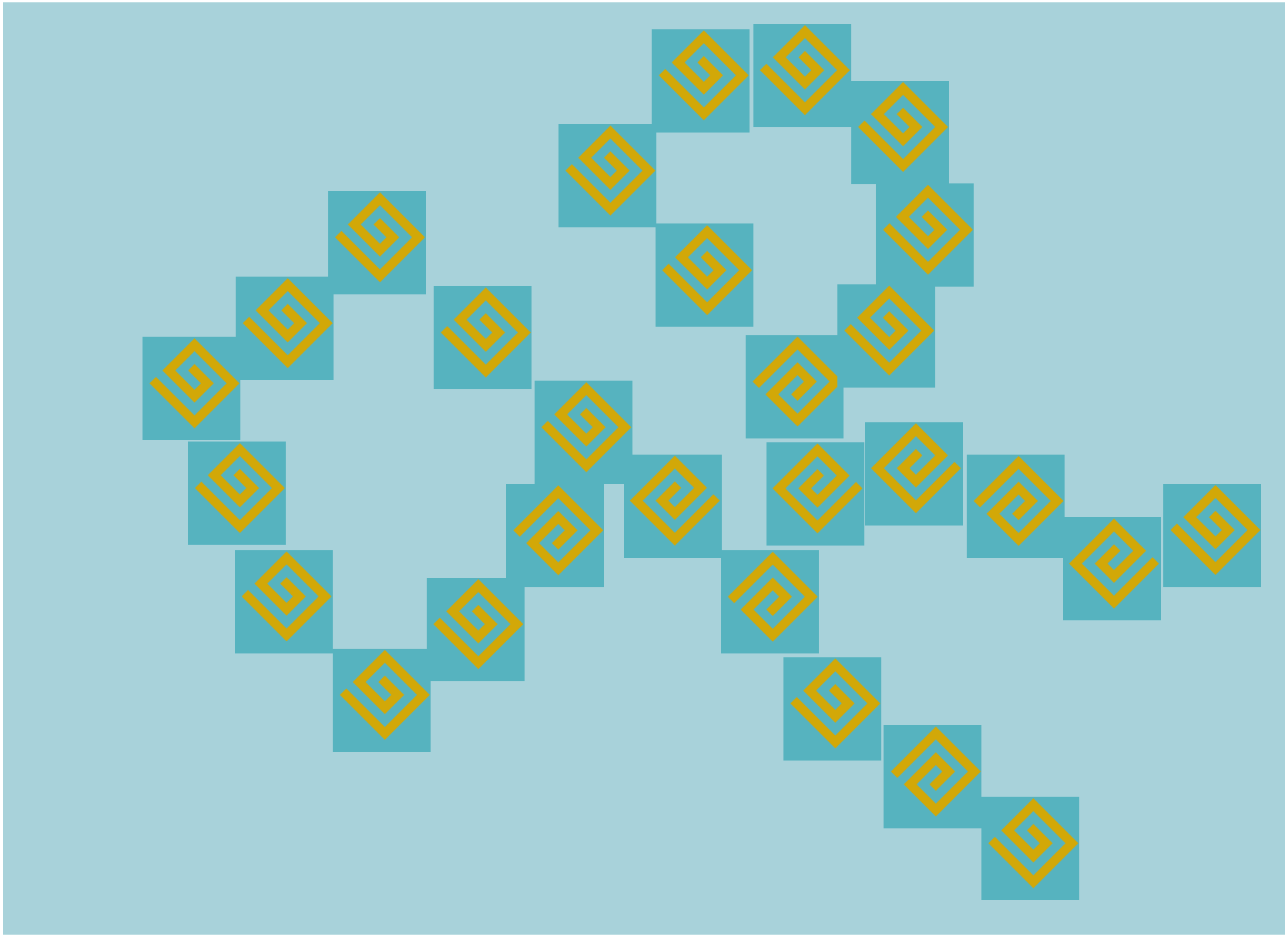

Tuch'tik

a	o	i	a
j	n	b	n
b	o	j	ch
i	a	y	t
m	x	o	b

Albo li j chanunetike ak'o xtuch'ik li junetike, mi laje ojtakinik li vokaletik **o i a.**

25 minutos

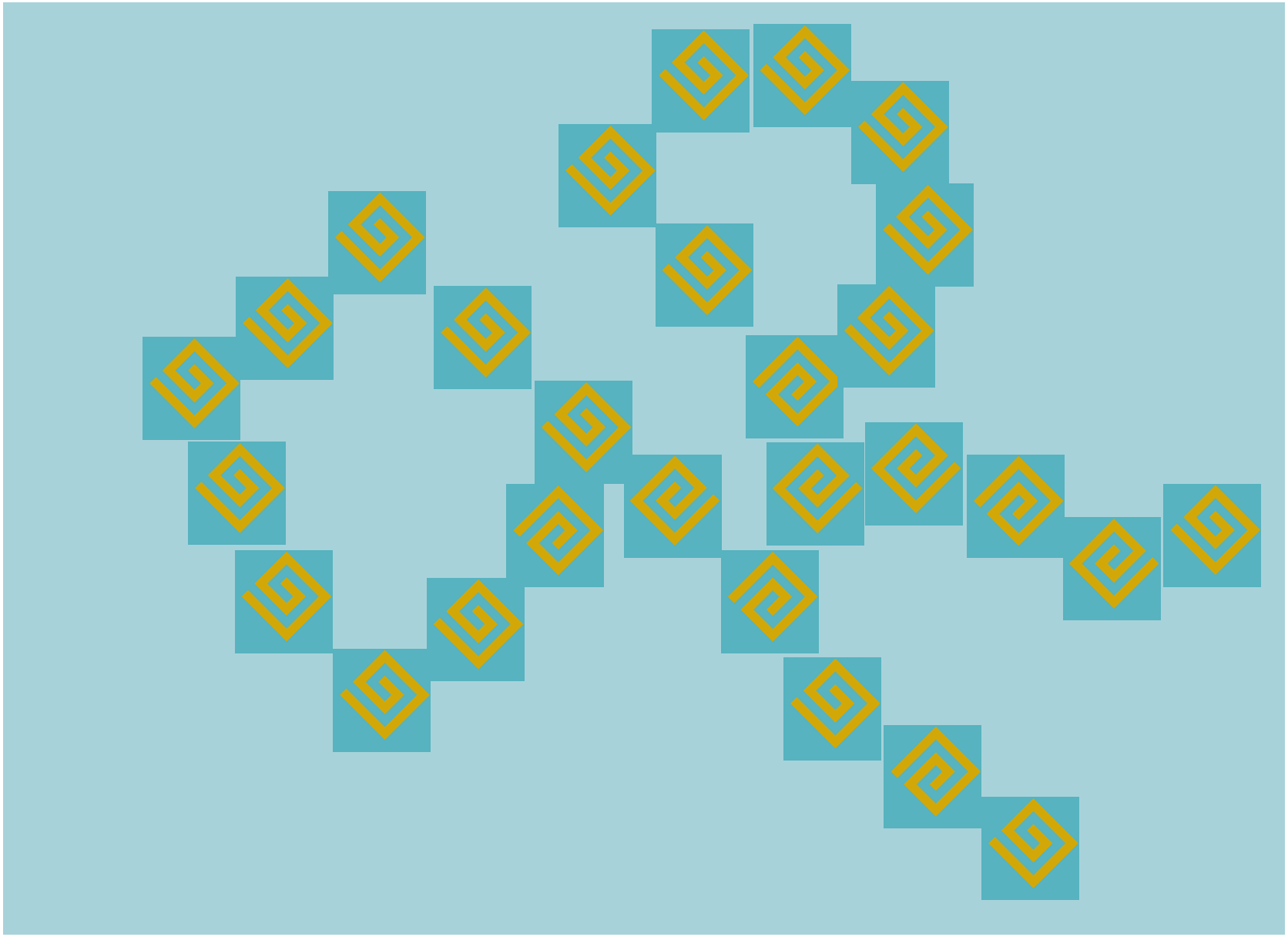

Tuch'tik

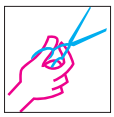

ajan	ilil	olol	alaxa
on	bonel	xonobil	jolobil
chichol	jomol	xokol	bonel
teltel	yayail	lakal	chikinil
balumil	ol	kaxa	mumun

Albo li jchanunetike ak'o xtuch'ik li junetike, mi laje ojtakinik li vokaletik **u a e** te ta jujun k'opetike, chanik ep ta velta li jujun k'opetike.

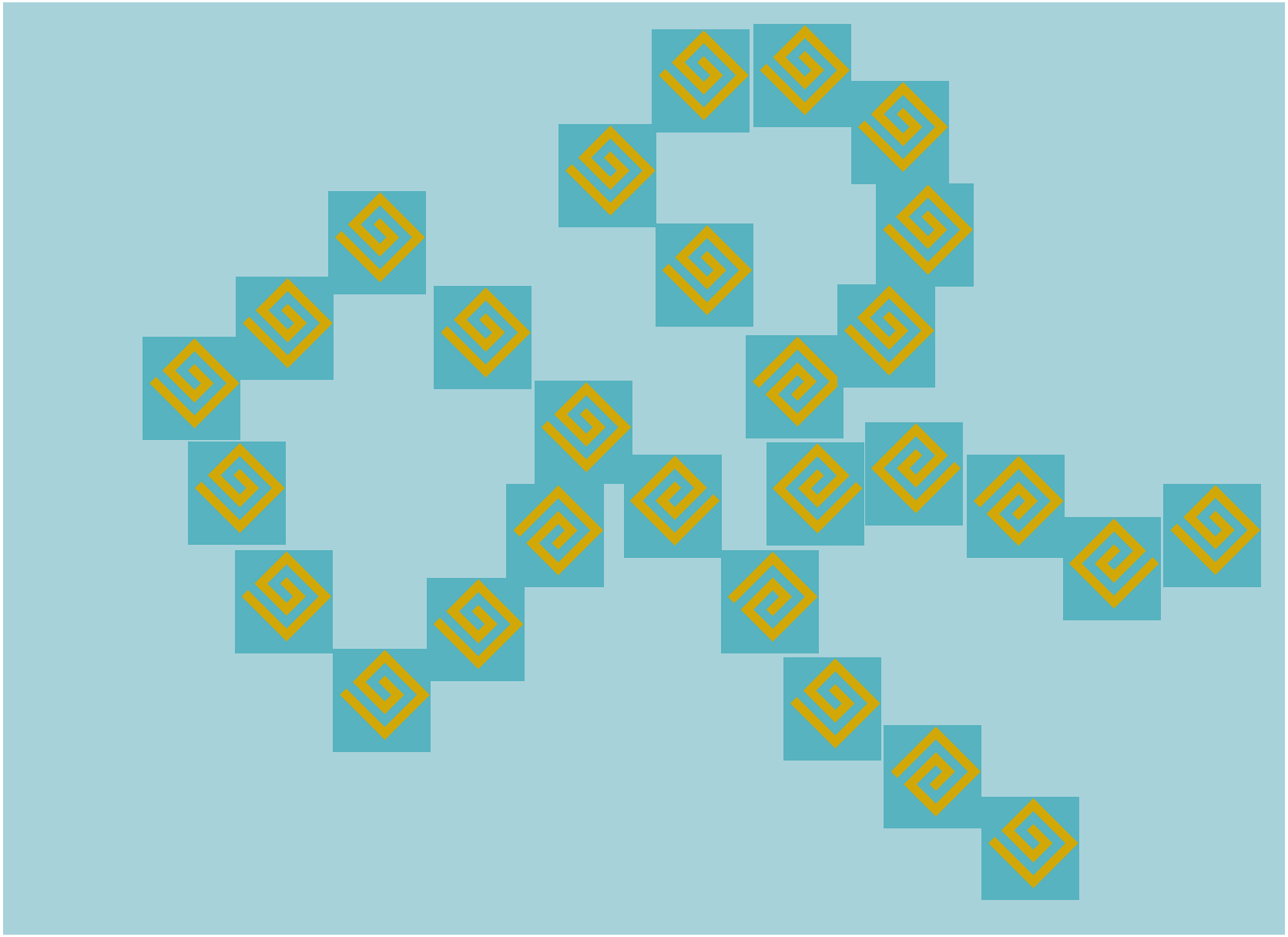

Tuch'tik

a	b	ch	ch'
e	i	j	k
k'	l	m	n
o	p	p'	r
s	t	t'	ts
ts'	u	v	x
y	'		

Albo li jchanunetike ak'o xtuch'ik li junetike, ojtakino li bik'tal letraetike, mi laje tuneso sventa cha chol yan k'opetike.

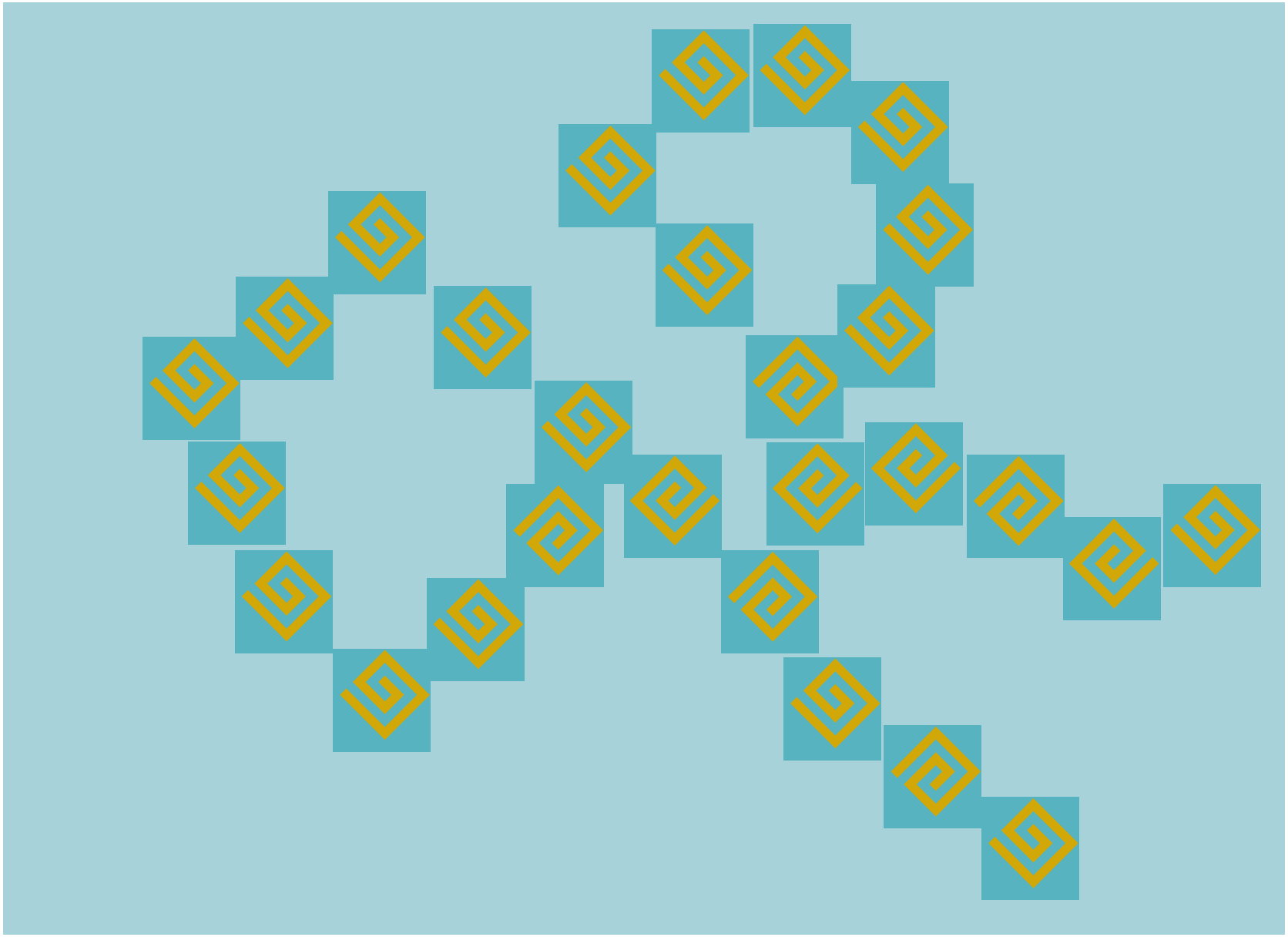

Tuch'tik

A	B	CH	CH'
E	I	J	K
K'	L	M	N
O	P	P'	R
S	T	T'	TS
TS'	U	V	X
Y	'		

Albo li jchanunetike ak'o xtuch'ik li junetike, ojtakino li bik'tal letraetike, mi laje tuneso sventa cha chol yan k'opetike.

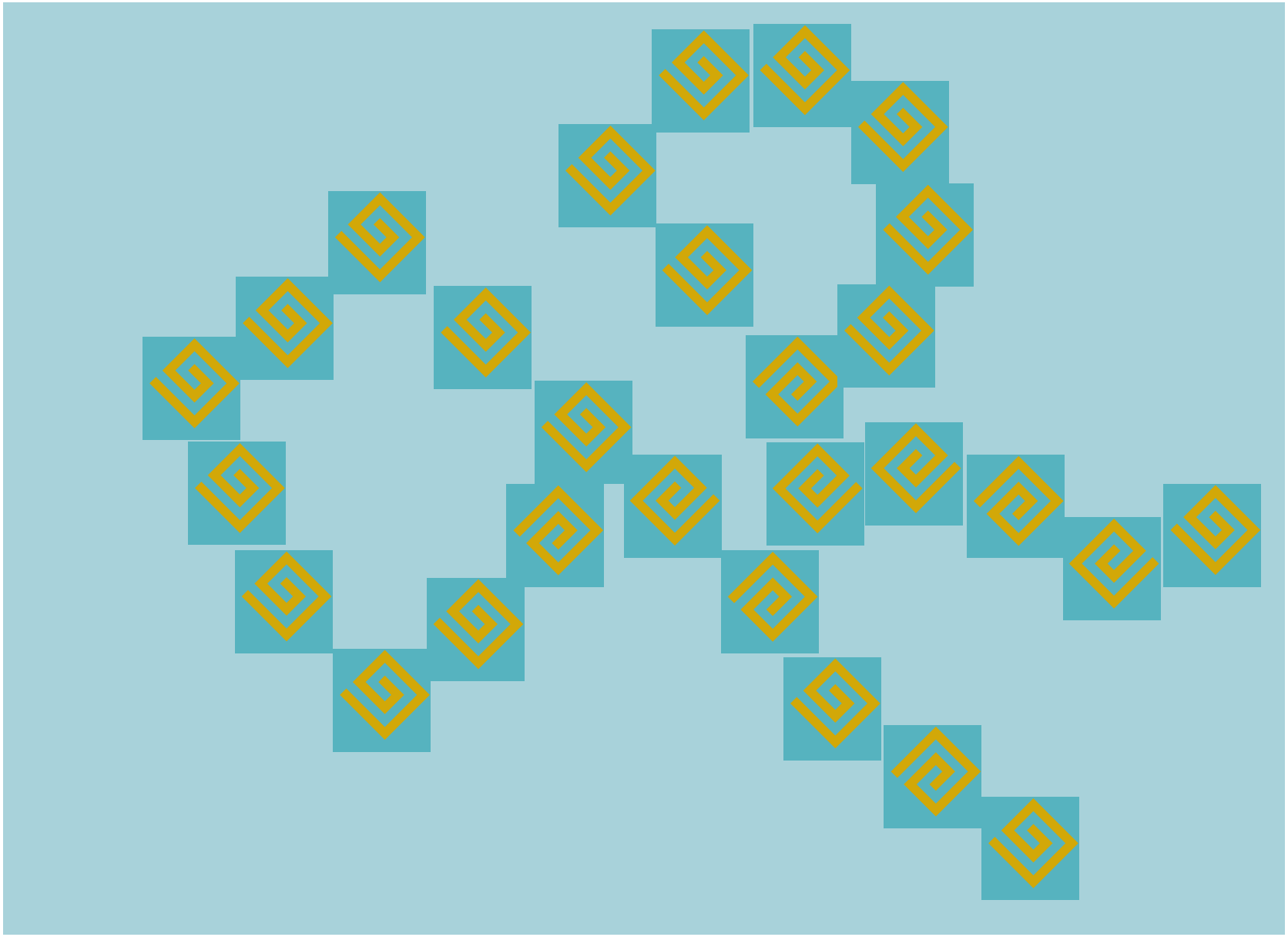

Kitsbobatel srayail

Albo li jchanunetike ak'o skitsbik ech'el jun raya li bu stuk'il chilik taxk'ot-oe ta jujun lok'oletike,
ti k'usitik sk'an pasel sventa ta jcha'bitik li kosilaltik bu nakalotike.

10 minutos

Xcha'vok'ol chanun

2

Jchabitik li bu nakalotike

Lo'ilajkutik

Albo li jchanunetike ak'o slo'iltaik li k'usi te oy ta lok'olile.

10 minutos

Jts'ibatik

Jchabitik li bu nakalotike

Albo li jchanunetike li k'usi ta jchantik batel li xtal yan a'mtel sbi: **Jchabitik li bu nakalotike** xchi'uk jak'ananbo k'usivan tsnopik ta xchanik batel li'e, ts'ibao ta pisaron li k'usi laj yaliktalele, albo ya'ik ak'o sts'ibaik ta sjunik, koltaanome.

10 minutos

Lo'ilakutik

Li k'usi jna'tike...

- **Buvan chtun ku'untik.**
- **K'usivan sk'an chalbotik li lo'il li'i.**

Jchabitik li bu nakalotike

Li ta o'lil jlumale ch-ech' jun muk'ta beo', k'alal yorail jo'e ta spas ta muk'ta uk'um, ta slo'iltaik ti **moletik** ta vo'nee ja'la jun yutsil muk'ta **uk'um** ch-ech' ta jteklume, oy xchoyal, xpech'al to'ox.

Ta oraune ja'xa jun muk'ta **beo'**, nojta k'a'ep; li jchi'iltaktike mu'yukxa bu chk'otik ta atimol, mi ja'uk chuk'omajel, k'ucha'al to'ox vo'nee.

Ta slo'iltaik ti moletike, k'ux-elan ta chabiel, k'ux-elan ta ak'el ta muk' ti ch'ul banumile,

ta xak' spomik, ta xak' xnichimik chikta yiximik ta sk'oponik ti yajval osil banumile, k'alal sk'an to'ox chlikik ta a'mtele, ja' jech no'oxtok ta nio'etik, ta uk'umetik xchi'uk ti bu chnakiik, xchi'uk yajval snaike, oy ala'mnich'nabil laj xchanik komel li stalelal totil **me'il** ta vo'ne.

- **K'usi sbi li lo'ile.**
- **K'usi chal li lo'ile.**
- **K'ux-elan ts'ibabil li lo'ile.**
- **K'usi la spas li nio'e, te ta lo'il nakato la chane**
- **K'ux-elan xu' stak' jchabitik li kosilaltik,**
- **k'ucha'al chal ta lo'ile.**

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik li lo'il ts'ibabil tee xchi'uk li lok'olile, ak'o slo'iltaik li k'usi la sk'elike, chanbo ya'iik li jchanunetike li k'usi tsjak'anan te ta ak'ole xchi'uk ak'o stak'iktalel. Chanotalel tsots xchi'uk ta k'unk'untik li lo'il te oye, mi laje chanik ta jmoj xchi'uk ti jchanunetike. Chanotalel tsots li k'usi tsjak'talel yantik tee xchi'uk ak'o stak'iktalel li jchanunetike. K'alal cha chanbatele jak'ananbo li jchanunetike sventa mi cha'ibeik batel smelol, ak'o sk'elik li k'opetik bonbilik tee xchi'uk ak'o yalik k'usitik sk'an chaltal jujuntal.

20 minutos

Kojtakintik u e

K'usitik lok'oliletik te oy te ta yak'ol jujun k'opetike.

uk'um

moletik

beo'

me'il

Alo k'ux-elan chabil li avosilal bu nakalote.

Chanbo ya'ik li jchanunetik li k'usi tsjak' tee,i-ak'o stak'iktalel.
Ak'o yojtakinik, sk'elik lek li lok'oliletike xchi'uk
jujuntalxa lo'iltaik.
Chaniktal tsots li jujun k'opetike xchi'uk ak'o
yojtakinik li vokaletik **u e**
Chanbo ya'ik li jchanunetik li k'usi tsjak' slaje'mxa te oy ta olone.

20 minutos

Lo'ilajkutik

–Vo'nee ja' jun yutsil muk'ta uk'um ch-ech' ta jlumal.

–Ta slo'iltaik ti moletike k'ux-elan ta chabiel ti ch'ul banumile.

–Ta oraune ja'xa jun muk'ta beo' noj ta k'a'ep.

–Oy ala'mnich'nabil laj xchanik komel li stalelal totil me'ile.

Chanik ta komon xchi'uk ti jchanunetike li jujuchol lo'iletike mi laje jak'anbo k'usitik sk'anxal, lo'iltaik ta komon. Ak'o yojtakinik k'ux-elan ts'ibabil li vokaletik tsojik bonbilik tee.

15 minutos

Lo'ilajkutik

Mi xana' ti...

–Ta muk'ta uk'ume oy ep tonetik.

–Li moletike ich'bilik ta muk'

–Ta ti' beo'e oy ep jsatinom te'etik

–Li me'ile ta xalbe mantal yala'mxnich'na'mtak.

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik k'ux-elan ts'ibabil li jujuchol lo'iletike xchi'uk li vokaletik **u** **e**.
Chaniktalel tsots xchi'uk ti jchanunetike li jujuchol lo'iletike, ta ts'akale ak'o slo'iltaik k'usitik sk'anxal.
Chano junukal jchol lo'il, jak'ananbo li jchanunetike bu junukalvan ti la chane, chanbo chi'buk yan.

25 minutos

Jchantik

Jchabitik li kosiltike

Ta slo'ilta ti jmuk'tot ta jlumale sventa ti a'mtele, xchi'uk laj xchanu'mtasun k'ux-elan smelolal ta pasel ti yav cho'mtike, mi k'ajbentike, mu'yuk bu chich' chik'el ti sokiltike, ta xich' tsalel, cholel, mi laj-une ta xich' chik'el sventa xyaxu'm-o ti banumil stanil ti ch'ul k'ok'e.

Ja' jech xtok ta slo'iltabun, mu la junuk no'ox yavil ti cho'mtik chich' pasel jujun ja'vile, sk'an ak'o xkux jayibuk ja'vil, sventa chich' bojel yan velta.

Timi oy yan ste'tikal ti osile, k'alal takinxa ti sokiltike mu'yuk bu chich' tsalel, ta xich' chik'el sjunul ti k'uyepal bojbile, ja' no'ox

venta mi lek jamal ti skayejonal sventa mu xkolbatel ti ch'ul k'ok' ta te'tike.

Oy yantik jchi'iltaktike nopemik, chak'bik avono, poxil ts'i'lel ta pustabil ta vompa ti poxile, sventa lek chtal ti sts'unbalike, mu'yuk bu chkak'tik ta venta, ti yakal chlajbatel ti xyaxal ch'ul banumil, ta skoj ti mu poxiletike, te chvinaj yu'un timi mu'yuk bu xich'xa poxile, mu'yuk bu lek chtal.

Ta slo'itaik ti moletike, ta vo'nee toj lek to'oxla yox ti ch'ul banumile, yu'unla ak'bil ta venta ti yajval osil banumile, ja' yu'un ta xalbotik smantalik, mu jchik'antik ti kosiltik timi mu'yuk stue, skan chi jlo'ilajotik ta skoj ti tsots sk'oplal, xchabiel ti jbanumiltike, sventa mu xlaj.

Chanotalel tsots li lo'ile sventa ak'o xa'iik li jchanunetike xchi'uk cha'ibeik-o smelolal, ta ts'akale ja'xa chaliktalel ti k'usi ya'ike ta ts'akalxae ak'o sjak'besbaik ti k'usi ya'ik jujuntale.

30 minutos

Jchantik

- **Mi xka'ibetik smelol li lo'ile.**
- **K'usi stak' jpastik, sventa lekuk-oy li bu nakalutike**
- **K'usi vokolil ta jtatik mi mu'yuk bu tuk'ulanbil li jlumaltike.**
- **K'usi chal ka'itik li lo'ile.**
- **K'usi lekilal ta jtatik, mi lek tuk'ulanbil bu nakalotike.**

Chano tsots li jujuchol lo'iletike mi laje chanik ta komon xchi'uk li chanunetik, ak'o yalik li xchanunetike li k'usi tsjak'anan tee sventa li lo'il nakato la chane.

30 minutos

Jbontik

Ta spasik ta snaik

Albo li jchanunetike ak'o stsutsesik spasel li jujun lok'oliletike, ak'o xcha'kitsbik ech'el srayail ta sba, sventa ak'o xchanik sts'ibael ti june.

10 minutos

Jk'eltik

u

ul

us

ukum

e

ek'el

elmunix

chenek'

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik ba'i li lok'oletik te oyike mi laje chanbik sbi jujuntal sventa ak'o yojtakinik k'ux-elan ts'ibabil li vokaletik **u**, **e** mi laje bonik li jujun letraetik tee.

10 minutos

Jk’eltik

o i a u e

Albo li jchanunetike ak’o sk’elik ta jujuntal li vokaletike.

15 minutos

Jbontik, kojtakintik

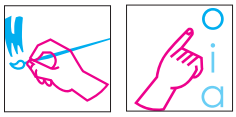

ovol	balel	atimol	axux

o	v	o	l		a	
b	a	l	e	l		a
	e		i			x
a	t	i	m	o	l	u
	o		u			x

Ojtakino xchi'uk bono li vokaletik muk'tik tee, mi laje, k'elo k'ux-elan sts'ibabil ti k'opetik ta ak'ole mi laje k'elo k'ux-elan cholbil ta olone.

15 minutos

Tuch'tik

om	ol	olol	ok
ich	ilil	iv	ik'
alvanuk	alaxa	alel	ajvalil
umul	ul	uch	unin
eal	ep	ek'el	ek'en

Tuch'ilanik li jujun letraetik tee mi laje tajinanik-o oxibuk velta ja'to mila chanik xcholele.

10 minutos

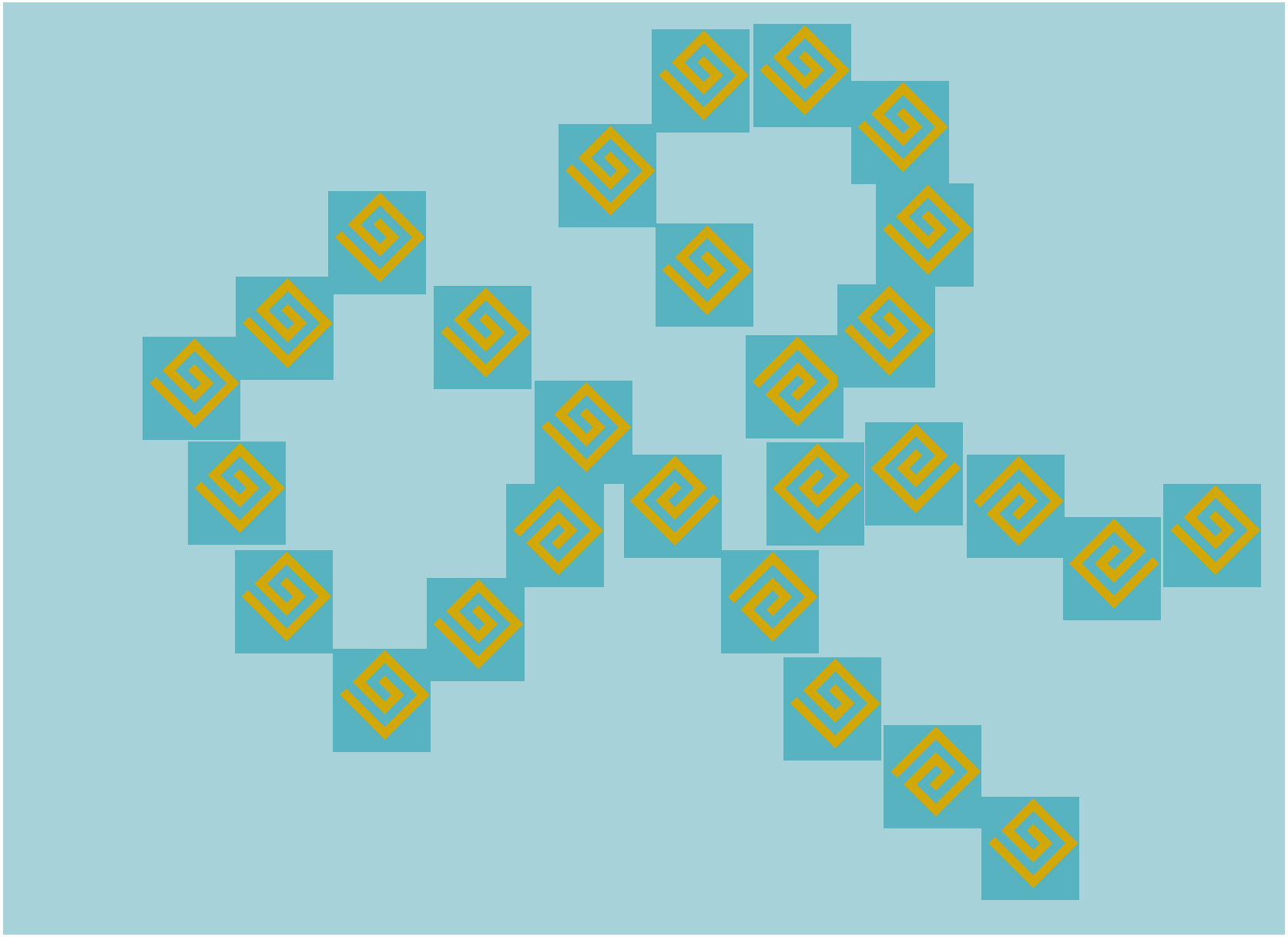

Tuch'tik

o	o	o	o	o
i	i	i	i	i
a	a	a	a	a
u	u	u	u	u
e	e	e	e	e

Tuch'ilanik li jujun letraetik te mi laje tajinanik-o oxibuk velta ja'to mila chanik xcholele.

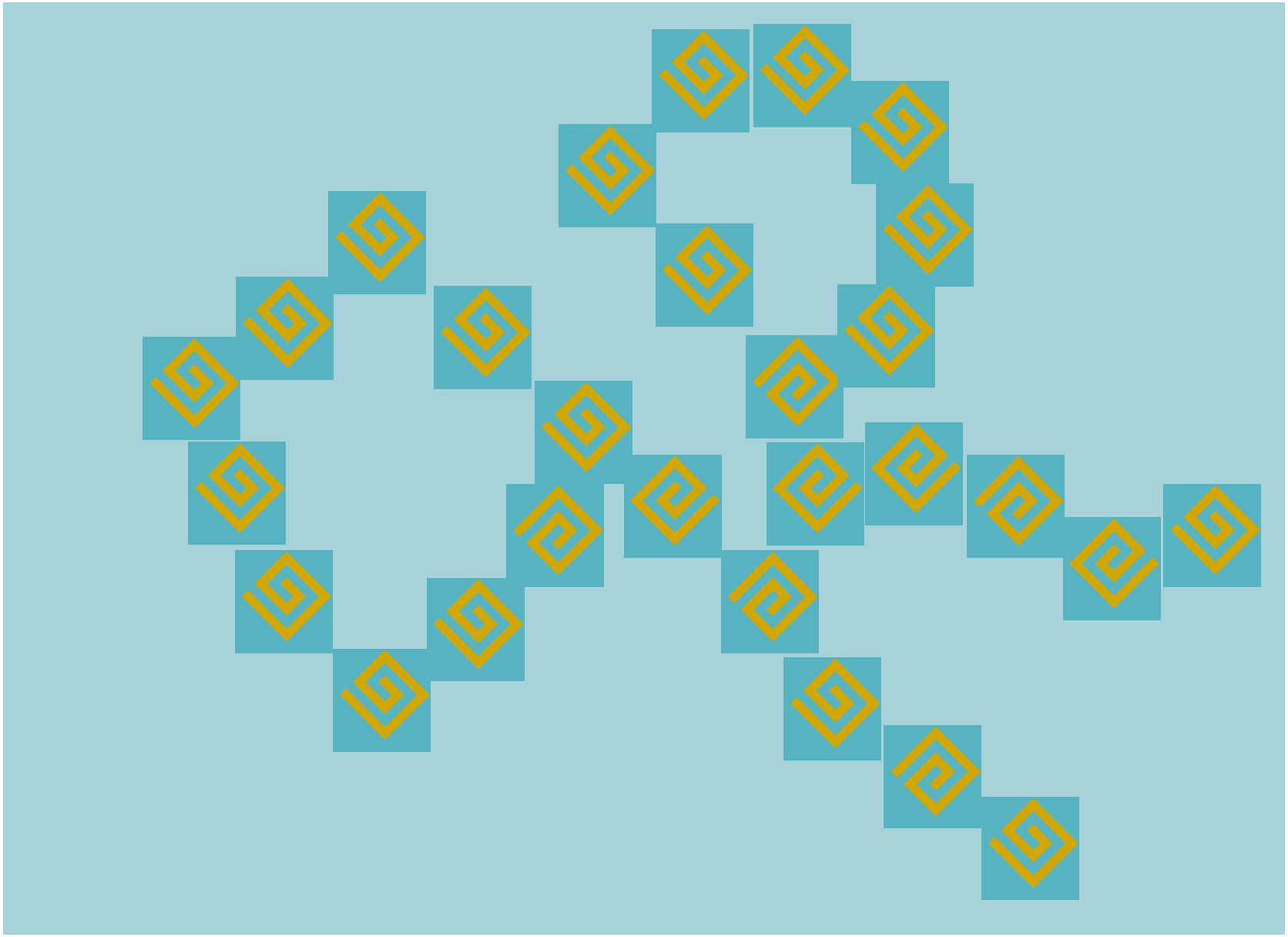

Jts'i'batik

Li jbie ja' _____

Te nakalun ta: _____

Jlumale ja': _____

Tak'o li k'usi tsjak' ta ak'ole, mi laje ak'bo yil achi'iltak, lo'ilajanik ta komon sventa ti alumalike.

25 minutos

Ts'aku'mtaso

chvil

xanbal

anil

teltel

sak

poj

nakal

muk'

chi'

li mute

li alaxae

li jlumale

Kitsbo ech'el jun raya li bu stuk'il chk'ot chavile, sventa sts'aki li jujun lo'ile mi laje lo'iltaik k'usitik sk'anxal jujuntal.

25 minutos

Mis notas

Li k’usi ta jchantik batel li’i

- Ta xchanik batel li jchanunetike li ta slikebal sba xchanel jun, chilbatel, chojtikin batel ti consonanteetik, vokaletik ts’ibabil ta k’opetike.
- Ta xojtakinik ti k’opetik ta jujuntal lo’iletik xchi’uk sts’aku’mtasik ti bu kechajtik ti lo’iletike.
- Ta slo’iltaik ti jchanunetik li k’usi ts’ibabil ta june.
- Ta xchanik li k’usi ts’ibabilike xchi’uk ak’o yaliktal ti k’usi laj ya’bik smelole, ak’o sts’ibaik sbiik xchi’uk sjolsbiik.
- Ak’o sts’ibaik, slok’taik ti k’usi sk’an yo’ntonike.
- Ta sts’ibaik k’usiuk no’ox lo’il.

Xchibal chanun

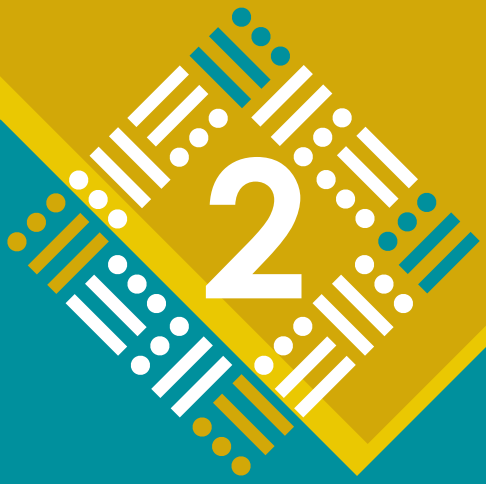

- **Ti jchanu'mtasvaneje ta svok'anan ta cha'mcha'm ti jchanunetike sventa ta sjak'anbe ti k'ux-elan li jve'eltik jlajestik ti bu nakalotike, jt'abel no'oxme lo'ilajanik.**

- **Li jchanu'mtasvaneje ta st'uj cha'vok' ti jchanunetike sventa chalik ti k'usi la slo'iltaike.**

- **Ta ts'akalxae ti jchanu'mtasvaneje ta xcha'al ti k'usitik iyalik ti jchanunetike, ti k'usitik ve'lilal xich' lajesel tsots sk'oplal ti bu nakalotike.**

10 minutos

Jts'ibatik

Albo li jchanunetike li k'usi ta jchantikbatele ja' sbi: **Jmak'linjbatik** xchi'uk jak'ananbo k'usivan tsnopik ta xchanik batel li'e, ts'ibao ta pisaron li k'usi laj yaliktalele, albo ya'ik ak'o sts'ibaik ta sjunik, koltaanome.

10 minutos

Sbavok'ol chanun 1

Jmak'linjbatik

Lo'ilajkutik

Lo'i lajanik xchi'uk li jchanunetike li k'usi te oy ta lok'olile.

10 minutos

Lo'ilajkutik

Li k'usi jna'tike...

- **Buvan chtun ku'untik.**
- **K'usivan sk'an chalbotik li lo'il li'i.**

Jmak'linjbatik

Li ta **jlumaltik** nakalotike te chi xk'uxubinutik ti k'usitik stak' tunel lajesel ch'iemik ta banumil, jech k'ucha'al sat-te'etik, itajetik ta jtatik ta te'tike.

Oy yantik **jve'eltike**, ja'to chlok'tal mi li j-a'mtej ta banumil ti k'ux-elan chka'mtelantik talele, jech no'oxtok k'ucha'al, sat-te'etik, itajetik, ixim, chenek'.

Ti **yajval jnatike** ta sk'el stuk'ulan ti yunits'unbaltak k'ucha'al yalak', stuluk' ti k'usitik yantik oye, sventa lek jup'emik chtalik.

Li k'usitik chlok'tal ta **ka'mteltik** ta te'tike, xba jchontik sventa jtatik kunitak'intik, jmantik-o, ats'am, asukal, bek'et, asete xchi'uk k'usi yantik sate'tik, itajetik.

- **K'usi sbi li lo'ile.**
- **K'usi chal li lo'ile.**
- **K'ux-elan ts'ibabil li lo'ile.**
- **K'usitik ve'lilal tslajesik li jchi'iltaktik, ti k'ucha'al chal li lo'ile.**
- **K'ux-elan tstaik li sve'elike li jchi'iltaktik, k'ucha'al chal li lo'ile.**

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik li lo'il ts'ibabil tee xchi'uk li lok'olile, ak'o slo'iltaik li k'usi la sk'elike, chanbo ya'iik li jchanunetike li k'usi tsjak'anan te ta ak'ole xchi'uk ak'o stak'iktalel. Chanotalel tsots xchi'uk ta k'unk'untik li lo'il te oye, mi laje chanik ta jmoj xchi'uk ti jchanunetike. Chanotalel tsots li k'usi tsjak'talel yantik tee xchi'uk ak'o stak'iktalel li jchanunetike. K'alal cha chanbatele jak'ananbo li jchanunetike sventa mi cha'ibeik batel smelol, ak'o sk'elik li k'opetik bonbilik tee xchi'uk ak'o yalik k'usitik sk'an chaltal jujuntal.

20 minutos

Kojtakintik l, t, k

K'usitik lok'oliletik te oy te ta yak'ol jujun k'opetike.

jlumaltik

yajval jnatik

jve'eltik

ka'mteltik

Alo k'ux-elan chabil li avosilal bu nakalote

Chanbo ya'iik li jchanunetik li k'usi tsjak' tee,i-ak'o stak'iktalel.
Ak'o yojtakinik, sk'elik lek li lok'oliletike xchi'uk jujuntalxa lo'iltaik.
Chaniktal tsots li jujun k'opetike xchi'uk ak'o yojtakinik li letraetik **t, l, k.**
Chanbo ya'iik li jchanunetik li k'usi tsjak' slaje'mxa te oy ta olone.

20 minutos

Lo'ilajkutik

–Li ta jlumaltik nakalotike oy stak' lajesel sat-te'etik xchi'uk itajetik.

–Oy yantik jve'eltike, ja'to chlok'tal mi li j-a'mteje.

–Ti yajval jnatike ta sk'el stuk'ulan ti yunits'unbaltake.

–Li k'usitik chlok'tal ta ka'mteltik ta te'tik. Chba jchontik.

Chanik ta komon xchi'uk ti jchanunetike li jujuchol lo'iletike mi laje jak'anbo k'usitik sk'anxal, lo'iltaik ta komon. Ak'o yojtakinik k'ux-elan ts'ibabil li letraetik tsojik bonbilik tee.

15 minutos

Lo'ilajkutik

Mi xana' ti...

–Li ta jlumaltike oy xa ep ch'ulnaetik.

–Oy jve'eltik mu stekeluk jna'tik slajesel.

–Ti yajval jnatike ja' tstuk'ulan li nae.

–Mi ta jk'antik lek chtal li ka'mteltike sk'an ta jtuk'ulantik.

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik k'ux-elan ts'ibabil li jujuchol lo'iletike xchi'uk li vokaletik **l t k**. Chaniktalel tsots xchi'uk ti jchanunetike li jujuchol lo'iletike, ta ts'akale ak'o slo'iltaik k'usitik sk'anxal.
Chano junukal jchol lo'il, jak'ananbo li jchanunetike bu junukalvan ti la chane, chanbo chi'buk yan.

15 minutos

Jchantik

Li jve'eltike

Skotol li jlumaltike, toj tunbil yu'unik, tsots sk'oplal, tslajesike ta xkuxlejalik ja' li, uni-ixime, chenek'e xchi'uk ich', ja' te chlok'tal ta ka'mteltik ta kosilaltike.

Xchi'uk ti kala'mjnich'na'mtike, ja' toj tunbil ku'untik xtok ta slajestik, ti vaje, xchi'uk ti uch'umo'e, nopemotik ta jve'tik ti k'oxoxetike te nak'al ta jaye.

Ja' jech no'oxtok ta jlajestik k'ucha'al alaxa, lo'bol, elmunix, itaj, ja'as, potov, manko, ts'usu'm. K'alal yora ajantike, ta jlajestik, ach'vaj, pajal-ul, xojo'mvaj, pitaul, ja' jech chijve' li ta jlumaltike.

Chaniktalel tsots li lo'ile sventa ak'o xa'iik ti jchanunetike xchi'uk cha'ibeik-o smelolal, ta ts'akale ja'xa chaliktalel ti k'usi ya'iike ta ts'akalxae ak'o sjak'besbaik ti k'usi ya'iik jujuntale.

30 minutos

Jchantik

- **Mi xka'ibetik smelol li lo'ile.**
- **Alotal k'usi sk'an pasel k'alal sk'an to'ox k'usitik ta jlajestik, sventa muxi j-ipaje.**
- **Mi mu jtuk'ulanjbatik k'usiuk no'ox jlajestike, k'usi ta jnuptantik.**
- **K'usi chal ka'itik li lo'ile.**
- **K'usi sk'an jlajestik, sventa lek oyotik ta jbek'taltike.**

Chano tsots li jujuchol lo'iletike mi laje chanik ta komon xchi'uk li chanunetik, ak'o yalik li xchanunetike li k'usi tsjak'anan tee sventa li lo'il nakato la chane.

30 minutos

Jk'eltik

Oy chich' chonel ixim xchi'uk chenek' lek yalemik no'ox stojol.

- **K'usi chtun-o ku'untik li k'usi ts'ibabil tee.**
- **Bu chtun ku'untik.**

Jak'bo li jchanunetike k'ux-elan pasbil li lo'il tee.

10 minutos

Jts'ibatik

Ts'ibao cha'oxp'eluk lo'il ta jujun xokon lok'olile ti k'usi oy chavile tee.

15 minutos

Jts'ibatik

Ts'ibao junuk lo'il te ta rayaetike sventa li k'usi yakal cha lo'iltaikbatele

15 minutos

Jts'ibatik

Cha'chano yan velta li lo'ile, mi laje tuk'i'mtaso ti k'usi mu'yuk bu lek pasbil tee.

20 minutos

Jbontik

Ta spasik ta snaik

Albo li jchanunetike ak'o sbonik li lok'olil tee, sventa ak'o xchanik sts'ibael ti june.

10 minutos

l	t	k
chenek’	mut	kots tuluk’
lobol	tut	kulix

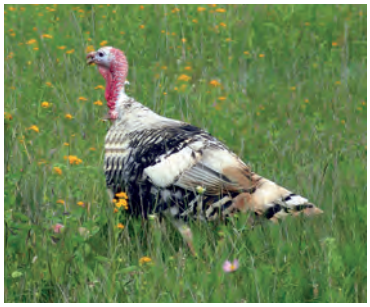

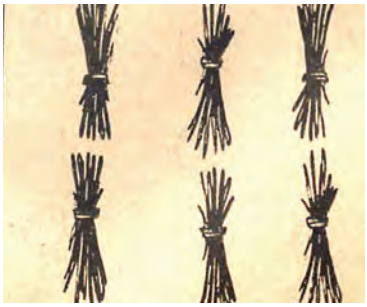

Ojtakinik li muk’ta letraetik ta ak’ole mi laje chanik li k’opetik tee, ts’ibabik sbi jujun lok’oletik oy ta ak’ole mi laje lo’ilajanik li k’usi ak’elojik jujun lok’oletike.

10 minutos

Ts'aku'mtaso

tut	**___ut**
itaj	**i___aj**
tuix	**___uix**
kulantu	**kulan___u**
ul	**u___**
alvanux	**a___vanux**
lo'bajel	**___o'baje___**
lotsoy	**___otsoy**
kulix	**___ulix**
kots	**___ots**
kalto	**___alto**
ko'isan	**___o'isan**

Ts'aku'mtaso li k'opetiktee, xchi'uk li letraetik **l**,**t**,**k**

Jts'ibatik

tut _____

ita _____

tuix _____

kulantu _____

ul _____

alvanux _____

lo'bajel _____

lotsoy _____

kulix _____

kots _____

kalto _____

ko'isan _____

Albo li jchanunetike ak'o slok'taik li k'opetik ta jujun rayae.

10 minutos

- Ta xalanbe li jchanunetike ak'o xchotiik, xcholsbaik ta setom sventa tsk'elik k'usi chak' ta ilel li jchanu'mtasvaneje.

- Ta spak' ta k'alna ti jlik jun, bu lok'tabil jun vinik xchi'uk jun antse.

- Ta sjak'anbe k'usitik x-elan ti jk'u'tik bu nakalotike, sventa chaliktalel ti jchanunetik ti bu nakalike.

- Ti k'usi chalik-un ti jchanunetike ja' ta ts'aku'mtasbatel ti jchanu'mtasvaneje ti k'ux-elan ti sk'u'ik ta jujun bu nakalotike xchi'uk k'usi pok'al.

10 minutos

jts'ibatik

Albo li jchanunetike li k'usi ta jchantikbatele ja' sbi: **Li jk'u'jpok'e jech k'ucha'al li'e** xchi'uk jak'ananbo k'usivan tsnopik ta xchanik batel li'e, ts'ibao ta pisaron li k'usi laj yaliktalele, albo yai'ik ak'o sts'ibaik ta sjunik, koltaanome.

10 minutos

Xcha'vok'ol chanun

2

Li jk'ujpok'e jech k'ucha'al li'e

Lo'ilajkutik

Lo'i lajanik xchi'uk li jchanune li k'usi te oy ta lok'olile.

10 minutos

Lo'ilajkutik

Li k'usi jna'tike...

- **Buvan chtun ku'untik.**
- **K'usivan sk'an chalbotik li lo'il li'i.**

Li jk'u'jpok'e jech k'ucha'al li'e

Ali sk'u'spok' ta slapik ta jujun **jlumaltike**, oy ep ta chop sts'istak, xluchaltak, sjalobil, stsajaltak. Ta jujun muk'ta lume bats'ijelajtik xchi'uk ta jujun kolonia, ja' ti k'ux-elan oy ti jlumaltik, mi k'ixin omi sikil-osile.

Li k'u'ilpok'ile oy cha'oxchop, ti alperesetike, martomaetike yantik sk'u'ikspok'ik ta slapik ta jujun k'in, jech k'ucha'al ti j-a'mteletik ta kaviltoe.

Ba'i to'oxe li k'usitik ta stunik ti jchi'iltaktik, sventa spasel sjalobil, snaultak ti sk'u'ik

spok'ik'e, naka te no'ox tspasik to'ox , slok'esik ta ya'mtelik, k'elavil ta orae oy xa ep ta chop **meltsanbilxa** sts'istak ti k'u'iletike, mu'yukxa, **naka manbilxa** chutik snaultak sjolobik ta jujun, tientaetik, muxa xko'olaj, stsatsal yutsilal k'ucha'al ta vo'nee.
Li **xmanu'e** naka jalbil tslap li sk'u'e, yu'un yak'oj ta muk' ti stalelal xkuxlejal ta slumale.

- **K'usi sbi li lo'ile.**
- **K'usi chal li lo'ile.**
- **K'ux-elan ts'ibabil li lo'ile.**
- **K'usitik k'u'il pok'il chal ka'itik li lo'ile.**
- **Li ta orae, bu ta staiktal snaultak ti sjolobil k'ucha'al chal ta lo'ile.**

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik li lo'il ts'ibabil tee xchi'uk li lok'olile, ak'o slo'iltaik li k'usi la sk'elike, chanbo ya'iik li jchanunetike li k'usi tsjak'anan te ta ak'ole xchi'uk ak'o stak'iktalel.
Chanotalel tsots xchi'uk ta k'unk'untik li lo'il te oye, mi laje chanik ta jmoj xchi'uk ti jchanunetike. Chanotalel tsots li k'usi tsjak'talel yantik tee xchi'uk ak'o stak'iktalel li jchanunetike. K'alal cha chanbatele jak'ananbo li jchanunetike sventa mi cha'ibeik batel smelol, ak'o sk'elik li k'opetik bonbilik tee xchi'uk ak'o yalik k'usitik sk'an chaltal jujuntal.

20 minutos

Kojtikintik n, m, x

K'usitik lok'oliletik te oy te ta yak'ol jujun k'opetike.

meltsanbilxa

naka manbilxa

xmanu'

jlumaltik

Alanbo li achi'iltake k'ux-elan sk'u'spok'ik stunik bu nakalote.

Chanbo ya'ik li jchanunetik li k'usi tsjak' tee, i-ak'o stak'iktalel.
Ak'o yojtakinik, sk'elik lek li lok'oliletike xchi'uk jujuntalxa lo'iltaik.
Chaniktal tsots li jujun k'opetike xchi'uk ak'o yojtakinik li letraetik **n m x.**
Chanbo ya'ik li jchanunetik li k'usi tsjak' slaje'mxa te oy ta olone.

20 minutos

Lo'i lajkutik

–Ta orae oy xa ep ta chop meltsanbilxa sts'istak ti k'u'iletike.

–Naka manbilxa chutik ti snaultak sjolobike.

–Li xmanu'e naka jalbil tslap li sk'u'e.

–Li sk'u'spok' ta slapik ta jujun jlumaltike, oy ep ta chop.

Chanik ta komon xchi'uk ti jchanunetike li jujuchol lo'iletike mi laje jak'anbo k'usitik sk'anxal, lo'iltaik ta komon. Ak'o yojtakinik k'ux-elan ts'ibabil li letraetik tsojik bonbilik tee.

15 minutos

Lo'ilajkutik

Mi xana' ti...

–Li me'alperese bu laj yich'tal li sk'u' meltsanbilxae.

–Li noetik ta smanik ta jolobile naka manbilxa tspasik.

–Li xmanu'e yakal chjalav ta yut-sna.

–Ta jujun jlumaltike sk'an jk'uxubintik li jk'u'jpok'tike.

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik k'ux-elan ts'ibabil li jujuchol lo'iletike xchi'uk li vokaletik **n m x**.
Chaniktalel tsots xchi'uk ti jchanunetike li jujuchol lo'iletike, ta ts'akale ak'o slo'iltaik k'usitik sk'anxal.
Chano junukal jchol lo'il, jak'ananbo li jchanunetike bu junukalvan ti la chane, chanbo chi'buk yan.

15 minutos

Jchantik

Li sk'u'spok' jbats'ik'ope

Li sk'u'spok' jbats'ik'opetike, toj, nom no'ox xvinaj yutsilal ti stsakojiktalel, stuniktalel stalelal ti totilme'il ta vo'nee.

Komkom sna' slok' sjolik ti viniketike, ali uni-antsetike nakame natik yunijolik.

Ati k'u'il pok'il lek meltsanbil yu'unik ti yajval lumetike, ja' tstunik juku'm, vaxaki'm ja'vil sjalil, k'alal tspasik, tsjalike, xbat jayibuk-u sjalil yo-chk'ot-o ta tsutsel ti k'u'il pok'ile.

Ati ach' jch'iel ta orae muxa xak'ik ta venta mi oy sbalil ti sk'u'spok' stalelal totilme'ile, naka jkaxlanxa sp'isojsbaiktalel.

Chaniktalel tsots li lo'ile sventa ak'o xa'ik ti jchanunetike xchi'uk cha'ibeik-o smelolal, ta ts'akale ja'xa chaliktalel ti k'usi ya'ike ta ts'akalxae ak'o sjak'besbaik ti k'usi ya'ik jujuntale.

30 minutos

Jchantik

- Mi xka'ibetik smelol li lo'ile.
- Alotal k'usitik ti jelemikxatal sjalel, sbuk'ul ti sk'u'spok' jbats'ik'opetik k'ucha'al tanae.
- K'ucha'al xana' ti ach' jch'ieletik muxa sk'an slapik ti bats'ik'u'il pok'il stalelal stot-sme'ike.
- K'usi chal ka'itik li lo'ile.
- K'usi sk'an jpastik sventa mu xch'ay ti sk'u'spok' totilme'ile.

Chano tsots li jujuchol lo'iletike mi laje chanik ta komon xchi'uk li chanunetik, ak'o yalik li xchanunetike li k'usi tsjak'anan tee sventa li lo'il nakato la chane.

30 minutos

Jk'eltik

Li'cha jt'a'mboxuk ava'ik antsetik, skotol ti antsetik ti buch'utik sk'an xchanik sts'isomajele, ak'ome chba stsak sbiik yu'un ti chanu'mtasele chlik ta chani'm xchi'uk ta balunlajune'm Junio, ta chani'm ora batk'ak'al chlok'ik' ta juku'm ora ak'ubal ta snail ts'isomajebal li ta jlumaltike.

Jlumaltik Tsima'jobel

K'usi chtun-o ku'untik li k'usi ts'ibabil tee. Bu chtun ku'untik.

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik li k'usi ts'ibabil tee xchi'uk ak'o stak'ik li k'usi sjak' tee.

10 minutos

Jts'ibatik

Ts'ibao cha'oxp'eluk lo'il ta jujun xokon lok'olile ti k'usi oy chavil tee.

15 minutos

Jts'ibatik

Ts'ibao junuk lo'il ta rayaetike sventa li k'usi yakal cha lo'iltaikbatele.

15 minutos

Jts'ibatik

Cha'chano yan velta li lo'ile, mi laje tuk'i'mtaso ti k'usi mu'yuk bu lek pasbil tee.

20 minutos

Jbontik

Ta spasik ta snaik

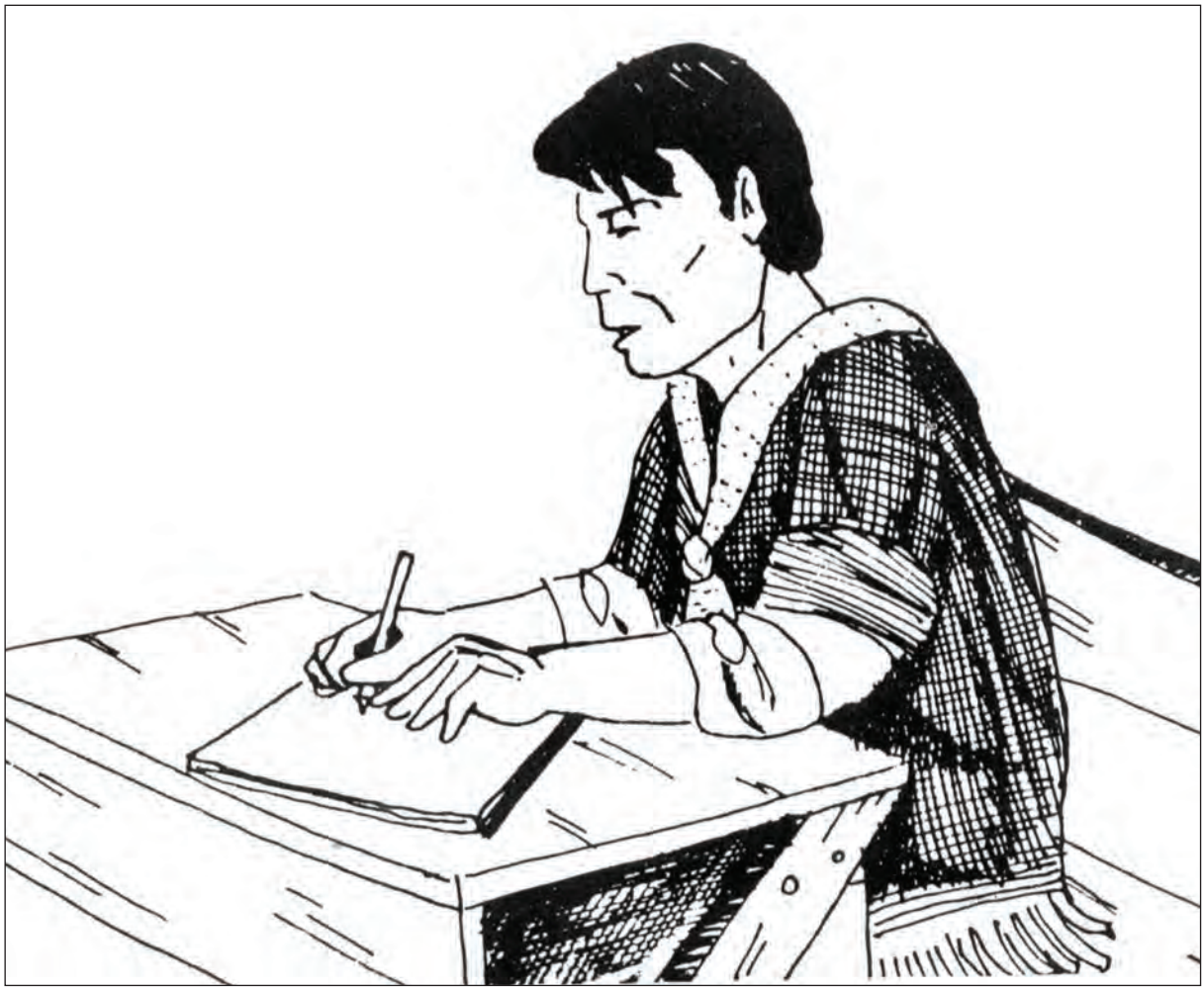

Albo li jchanunetike ak'o sbonik li lok'olil tee, sventa ak'o xchanik sts'ibael ti june.

10 minutos

Jts'ibatik

X

m

n

Ts'aku'mtaso li k'opetike li bu snuptak chk'ot-o chavile xchi'uk ti lok'oletike.

10 minutos

Jchantik

Li nichime
Li nio'e
Li noe
Li nae

Li mume
Poj li mats'e
Li muk'ta xmako'e
Toj mu li maile

Li xaktoje toj mu yik'
Yoxto li xane
Li xuleme chvil
Chti'van li xenene

Albo li jchanunetik ak'o xchanik ep ta velta li jujun lo'iletik tee xchi'uk ak'o yal k'usitik sk'an xal. Koltao ti bu mu sna'ike.

10 minutos

Jts'ibatik

Li naetike

Li tsajal noe

Li nene

Li one

Li momile

Li machitae oy ye

Li makome toj poj

Li malalile ch-a'mtej

Li xinich'e

Li axuxe

Li xike

Li xuvite

Chano li lo'iletik tee xchi'uk sts'ibao ta rayaetik.

10 minutos

Kitsbobatel srayail

Li jxune ja' te ch-a'mtej ta osiltik, ta sts'un ixim xchi'uk chenek', li xmale ch-a'mtej ta sna ta spas vaj sventa tsve'ik xchi'uk ti yala'mxnich'nabike. Jech k'ucha'al vinik-antse sk'an oyuk no'ox k'usi spik k'usi tstun sventa ti a'mtelile.

Koltao ta spasel kitsbo ech'el jun raya ti bu ya'mteje'm chk'ot ti vinik-ants chavile.

10 minutos

Jts'ibatik

Albo li jchanunetike li k'usi ta jchantikbatele ja' sbi: **Li ka'mtele** xchi'uk jak'ananbo k'usivan tsnopik ti ta xchanik batel li'e, ts'ibao ta pisaron li k'usi laj yaliktalele, albo ya'ik ak'o ts'ibaik ta sjunik, koltaanome.

10 minutos

Yoxvok'ol chanun

3

Li ka'mtele

Lo'ilajkutik

Lo'ilajanik xchi'uk li jchanune li k'usi te oy ta lok'olile.

10 minutos

Lo'ilajkutik

Li k'usi jna'tike...

- **Buvan chtun ku'untik.**
- **K'usivan sk'an chalbotik li lo'il li'i.**

Li ka'mtele

Ti viniketik ta jujun jlumaltike, **so'm** chlikik, chbatik ta a'mtel bak'intike chlok'ikbatel chani'm ora ta so'm mi nom ti ya'mtelike, li **yajnilike** ja' ba'i chlikik sventa ta pasbik batel ti yotyuch'umo'ik smalalike.

Ja' jech no'oxtok mi ochxa ak'obale chvayik, ta yok'omale so'mxa chjulavik.

Ti viniketike, ja' jts'un-ixim, jts'un chenek'etik, yu'un ja' tsots sk'oplal ta jkuxlejalik. Ti sat-te'etik, itajetik, kajpel, nichim ti k'usitik yantike, jaxa' no'ox sts'ake'm ta koltasba ta xkuxlejalik. K'alal yora tulkajpele, junantik **jchi'iltaktike**, sp'ejelik ta na chbatik ta **a'mtel** ta yan lum ti bu oy ti kajpele ta skoj chbasa' ti yunitak'inike.

K'usi sbi li lo'ile.
K'usi chal li lo'ile.
K'ux-elan ts'ibabil li lo'ile.
K'usitik sts'unik li viniketike
K'usi a'mtelal tspasik li antsetik ta so'be

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik li lo'il ts'ibabil tee xchi'uk li lok'olile, ak'o slo'iltaik li k'usi la sk'elike, chanbo ya'iik li jchanunetike li k'usi tsjak'anan te ta ak'ole xchi'uk ak'o stak'iktalel.
Chanotalel tsots xchi'uk ta k'unk'untik li lo'il te oye, mi laje chanik ta jmoj xchi'uk ti jchanunetike. Chanotalel tsots li k'usi tsjak'talel yantik tee xchi'uk ak'o stak'iktalel li jchanunetike. K'alal cha chanbatele jak'ananbo li jchanunetike sventa mi cha'ibeik batel smelol, ak'o sk'elik li k'opetik bonbilik tee xchi'uk ak'o yalik k'usitik sk'an chaltal jujuntal.

20 minutos

Kojtakintik s, j, '

K'usitik lok'oliletik te oy te ta yak'ol jujun k'opetike.

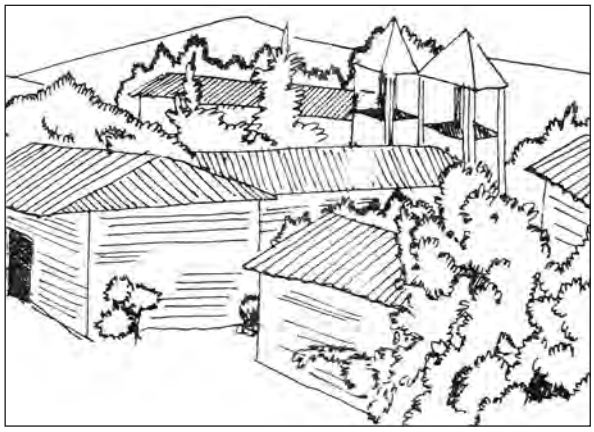

so'm

yajnilike

a'mtel

jchi'iltaktik

Alanbo li achi'iltake k'usitik cha ts'un ta avosile.

Chanbo ya'ik li jchanunetik li k'usi tsjak' tee, i-ak'o stak'iktalel.
Ak'o yojtakinik, sk'elik lek li lok'oliletike xchi'uk jujuntalxa lo'iltaik.
Chaniktal tsots li jujun k'opetike xchi'uk ak'o yojtakinik li letraetik **s j '**.
Chanbo ya'iik li jchanunetik li k'usi tsjak' slaje'mxa te oy ta olone.

20 minutos

Lo'ilajkutik

–Ti viniketik ta jlumaltike, so'm chlikikbatel ta ya'mtelik.

–Li yajnilike tspasikbatel ti yotyuch'umo'ik smalalike.

–Chbatik ta a'mtel ta yan lum.

–Ti jchi'iltaktike chbatik ta a'mtel ta yan lum.

Chanik ta komon xchi'uk ti jchanunetike li jujuchol lo'iletike mi laje jak'anbo k'usitik sk'anxal, lo'iltaik ta komon. K'o yojtakinik k'ux-elan ts'ibabil li letraetik tsojik bonbilik tee.

15 minutos

Lo'ilajkutik

Mi xana' ti...

–So'm chbat ta a'mtel li antse.

–Li jchi'iltaktike sp'ejelik ta na chbatik ta a'mtel.

–Li viniketik yakalik ta a'mtel.

–Li yajnilik viniketike toj baxbolik.

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik k'ux-elan ts'ibabil li jujuchol lo'iletike xchi'uk li vokaletik **s j '**.
Chaniktalel tsots xchi'uk ti jchanunetike li jujuchol lo'iletike, ta ts'akale ak'o slo'iltaik k'usitik sk'anxal.
Chano junukal jchol lo'il, jak'ananbo li jchanunetike bu junukalvan ti la chane, chanbo chi'buk yan.

15 minutos

Jchantik

J-a'mtel antsetik

Ti a'mtelil yu'un sventa jchi'iltaktike, lek xvinaj, k'ucha'al li antsetike, ja' tsk'el tstuk'ulan yut-snaik, xchi'uk ti ololetike, ili viniketike ja' ya'mtelik ta te'tik.

Ti bik'tal keremotike chani'm, jo'o'm sja'vilalike so'mxa chlikikbatel ta a'mtel xchi'uk ti stotike, mi lum ta be ti unikereme, ta snitbatel, ta spetbatel ti totile. Li unibik'tal tsebetiken, ja' ta sba ti me'ile ta xchanu'mtasel ta a'mtel, ti kusi sk'an pasel ta yut-snaike, xchi'uk ti ak'o xch'un ti mantale

Ta yantik jlumaltike k'alal, ta tsebetik, antsetik chbatik ta a'mtel, k'alal xokolik

to'ox mu'yuk yolike, ta jmoj chbatik xchi'uk ti smalalike, omi mo'oje k'alal oy ep ti a'mtelile, manchukxa mi oy yolik.

Chaniktalel tsots li lo'ile sventa ak'o xa'ik ti jchanunetike xchi'uk cha'ibeuk-o smelolal, ta ts'akale ja'xa chaliktalel ti k'usi ya'ike ta ts'akalxae ak'o sjak'besbaik ti k'usi ya'ik jujuntale.

30 minutos

Jchantik

- Mi xka'ibetik smelol li lo'ile.
- Alotalel k'ucha'al tsots sk'oplal li ya'm telik viniketik xchi'uk ti ya'mtelik antsetike.
- K'ucha'al ja' ta sk'obik oy stekel ti k'usitik oy ta yutsna totilme'iletike.
- K'usi chal ka'itik li lo'ile.
- Alotalel jaychopuk li a'mteliletik k'usi tspasik li viniketik xchi'uk ti antsetik bu nakalote.

Chano tsots li jujuchol lo'iletike mi laje chanik ta komon xchi'uk li chanunetik, ak'o yalik li xchanunetike li k'usi tsjak'anan tee sventa li lo'il nakato la chane.

15 minutos

Jk'eltik

Li mol petule yakal sa'el lajune'm sviniktak sventa buch'u ta sk'an chbat ta tul kajpel. Mi oy buch'u ta sk'an ch-a'mteje, ak'o ba sk'opon ta sna ti mol petule, ta slikebalbatel lisiempre ta jteklum San Juan Voske.

k'usi chtun-o ku'untik li k'usi ts'ibabil tee.

Bu chtun ku'untik.

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik li k'usi ts'ibabil tee xchi'uk ak'o stak'ik li k'usi sjak' tee.

10 minutos

Jts'ibatik

semet _____

samel _____

supul _____

sapel _____

jolobil _____

jalel _____

jala'mte' _____

aj _____

yi' _____

te' _____

ka' _____

jo' _____

Ts'ibao cha'oxp'eluk lo'il, tuneso ti k'opetik te oyik, ta rayaetik.

15 minutos

Jts'ibatik

Ts'ibao junuk lo'il ta rayaetike sventa li k'usi yakal cha lo'iltaikbatele.

15 minutos

Jts'ibatik

Cha'chano yan velta li lo'ile, mi laje tuk'i'mtaso ti k'usi mu'yuk bu lek pasbil tee.

20 minutos

Jbontik

Ta spasik ta snaik

Albo li jchanunetike ak'o sbonik li lok'olil tee, sventa ak'o xchanik sts'ibael ti june.

10 minutos

semet

samel

supul

jalel

yi'

jolobil

aj

mes

jala'mte'

yoxo'

sapel

jo joch'

te'

ka'

k'ajoj

jo'

Albo li jchanunetike ak'o yojtakinik li jujun k'opetik te oy ta june xchi'uk ak'o slok'taik ta yut muk'ta letraetike ti bu jech yich'oj chavilike.

10 minutos

Jchantik

Lajchatel oy
Lajun p'ej jay
Oy ep puyetik
Oy ep chuchetik

Chanunajkutik
A'mtel ta te'tik
Tuk' no'ox jpasbatik
Sap kajpel

Ch-a'mtej li vinike
Li antse chjalav
Toj lek li jlumale
Yox li vinajele

Albo li jchanunetik ak'o xchanik ep ta velta li jujun lo'iletik tee xchi'uk ak'o yal k'usitik sk'an xal. Koltao ti bu mu sna'ike.

10 minutos

Jts'ibatik

Li amaye komkom _____

Toj jutuk li maile _____

Toj ech'em yanal li te'e _____

Noj li yut jay ta vaje _____

Li panine _____

Li pope _____

Ta spat xokon _____

Ok'omto _____

Li vinike _____

Li ts'unbaltike _____

Li ka'e _____

Li vaje ja' jve'eltik _____

Chano li jujuchol lo'iletike xchi'uk ts'ibao ta rayaetike.

10 minutos

Jchapanjbatik

- **Chich'ik albel li jchanunetike ak'o xcholsbaik ta setom.**

- **Li jchanu'mtasvaneje ta xalanbe ti jchanunetik ak'o yalik k'ux-elan ta tael ta jujun k'ine, k'ucha'al vo'm, j-ak'ot, ak'o yalik mi oy k'usi yan sna'ike.**

- **Ta ts'akalxae ta sts'om ta jmoj ti k'usitik laj jyalik ti jchanunetike sventa stsutsestalel ti lo'il bu k'alal sna'ike.**

10 minutos

Jts'ibatik

Albo li jchanunetike li k'usi ta jchantikbatele ja' sbi: **K'in ta jlumal** xchi'uk jak'ananbo k'usivan ta snopik ti ta xchanik batel li'e, ts'ibao ta pisaron li k'usi laj yaliktalele, albo ya'ikak'o sts'ibaik ta sjunik, koltaanome.

10 minutos

Xchanvok'ol chanun 4

K'in ta jlumal

Lo'ilajkutik

Lo'ilajanik xchi'uk li jchanune li k'usi te oy ta lok'olile.

10 minutos

Lo'ilajkutik

Li k'usi jna'tike...

- **Buvan chtun ku'untik.**
- **K'usivan sk'an chalbotik li lo'il li'i.**

K'in ta jlumal

Skotol ti jlumaltike, ja' ta spasbik smuk'ta k'inal ti k'usi santoal oy ta jteklume, xchi'uk ti sk'inal ch'ulelale.

K'alal sk'anto'ox chlik ti jujun k'ine, ta **sva'anik** jtuneletik ta ch'ulna xchi'uk ta **kavilto** chi'ch' ya'mtelik sventa ch-abolajik stsobel ti yunitak'in jtotike.

Ta k'ine xk'ot yantik jtotiketik talemik ta kolonyaetik obateltike chtal ta yantik munisipio, sventa xchi'insbaik ta sk'inal ti jtotike.

Ta k'ine ta stijik **arpa**, vo'm akorion, bateltike ta stakik ta ik'el jmusikeroetik, teme xniknun ti **svo'bik** ta sna alperesetik, martomaetike.

- **K'usi sbi li lo'ile.**
- **K'usi chal li lo'ile.**
- **K'ux-elan ts'ibabil li lo'ile.**
  k'usitik k'inal spasik k'ucha'al chal li lo'ile.
- **K'usitik vo'bal chk'ot ta jujun k'in santoetik.**

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik li lo'il ts'ibabil tee xchi'uk li lok'olile, ak'o slo'iltaik li k'usi la sk'elike, chanbo ya'iik li jchanunetike li k'usi tsjak'anan te ta ak'ole xchi'uk ak'o stak'iktalel.

Chanotalel tsots xchi'uk ta k'unk'untik li lo'il te oye, mi laje chanik ta jmoj xchi'uk ti jchanunetike. Chanotalel tsots li k'usi tsjak'talel yantik tee xchi'uk ak'o stak'iktalel li jchanunetike. K'alal cha chanbatele jak'ananbo li jchanunetike sventa mi cha'ibeik batel smelol, ak'o sk'elik li k'opetik bonbilik tee xchi'uk ak'o yalik k'usitik sk'an chaltal jujuntal.

20 minutos

Kojtakintik p, v, b

K'usitik lok'oliletik te oy te ta yak'ol jujun k'opetike.

svo'bik

tsva'anik

kavilto

arpa

Alanbo li achi'iltake k'ux-elan chapasik jukoj ch-ech' sk'in santoetike.

Chanbo ya'ik li jchanunetik li k'usi tsjak' tee, i-ak'o stak'iktalel.
Ak'o yojtakinik, sk'elik lek li lok'oliletike xchi'uk jujuntalxa lo'iltaik.
Chaniktal tsots li jujun k'opetike xchi'uk ak'o yojtakinik li letraetik **p v b**.
Chanbo ya'ik li jchanunetik li k'usi tsjak' slaje'mxa te oy ta olone.

20 minutos

Lo'ilajkutik

li jvabajometike ta stijik arpa ta jujun k'in

ta jujun k'ine ta sva'anik jtuneletik ta ch'ulna

Ta k'ine ta stijik arpa, svo'bik xchi'uk akorion.

Ta kaviltoe ta sva'anik yan j-a'mteletik

Chanik ta komon xchi'uk ti jchanunetike li jujuchol lo'iletike mi laje jak'anbo k'usitik sk'anxal, lo'iltaik ta komon. Ak'o yojtakinik k'ux-elan ts'ibabil li letraetik tsojik bonbilik tee.

15 minutos

Lo'ilajkutik

Mi xana' ti...

–Tspasbeik sk'inal ti santoetik ta jteklumaltike.

–Te chotajtik ti j-a'mteletik ta kaviltoe.

–Ta jujun k'in tspasike, chbatik ta ch'ulna.

–Yakal tstijik svo'bik li viniketike

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik k'ux-elan ts'ibabil li jujuchol lo'iletike xchi'uk li vokaletik **p v b**.
Chaniktalel tsots xchi'uk ti jchanunetike li jujuchol lo'iletike, ta ts'akale ak'o slo'iltaik k'usitik sk'anxal.
Chano junukal jchol lo'il, jak'ananbo li jchanunetike bu junukalvan ti la chane, chanbo chi'buk yan.

15 minutos

Jchantik

Sk'in ixim

Junantik jlumaltike ta spasbik sk'inal ti ch'ul ach' ixime, ta stojolal ti jtotik ta vinajel ta banumile, te tstso'msbaik skotol ti jnaklometik ta jlumaltike.

Te tstso'msbaik ta yamak'il ch'ulna, xchi'uk yulik, xojo'mvaj, ajan, ach'vaj xchi'uk k'usi yantik, ja' te ch-och ta sk'obik ti j-a'mteletik va'anbikil ta ch'ulnae, k'alal milik ti k'ine, xmu'yubaj ti sjolyo'ntonike te chlik spukbesbaik ti k'usitik yich'ojik batele, ta stojolal ti jk'el osiletike k'alal ta jkaxlanetik te oyik ta k'ine.

Milaj-une ta x-ochik ta ak'ot ta vo'm, ta arpa, ta akorion, yu'un tsmuyu'mtaik ti jtotik ti lok'xatal ch'ul ixime, ta ya'mtelike.

Chaniktalel tsots li lo'ile sventa ak'o xa'ik ti jchanunetike xchi'uk cha'ibeuk-o smelolal, ta ts'akale ja'xa chaliktalel ti k'usi ya'ike ta ts'akalxae ak'o sjak'besbaik ti k'usi ya'ik jujuntale.

30 minutos

Jchantik

- Mi xka'ibetik smelol li lo'ile.
- Alotalel k'ucha'al tsots sk'oplal xana' li k'inetik chich' pasel ta jukoje.
- Alo k'usitik k'inal x-jelav bu nakalote.
- K'usi chal ka'itik li lo'ile.
- K'usi sk'anxal li k'in ch-jelav bu nakalote.

Chano tsots li jujuchol lo'iletike mi laje chanik ta komon xchi'uk li chanunetik, ak'o yalik li xchanunetike li k'usi tsjak'anan tee sventa li lo'il nakato la chane.

30 minutos

Jk'eltik

Muyubajaniktalel ta sk'inal jlumaltik.

k'usi chtun-o ku'untik li k'usi ts'ibabil tee.

Bu chtun ku'untik.

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik li k'usi ts'ibabil tee xchi'uk ak'o stak'ik li k'usi sjak' tee.

10 minutos

Jts'ibatik

arpa _____

ve'lil _____

viniketik _____

boch _____

vo'm _____

pixolal _____

alperes _____

bek'et _____

Ts'ibao cha'oxp'eluk lo'il ta rayaetik , tuneso ti k'opetik te oyike.

15 minutos

Jts'ibatik

Ts'ibao junuk lo'il ta rayaetike sventa li k'usi yakal chal lo'iltaikbatele.

15 minutos

Jts'ibatik

Cha'chano yan velta li o'ile, mi laje tuk'i'mtaso ti k'usi mu'yuk bu lek pasbil tee.

20 minutos

Jbontik

Ta spasik ta snaik

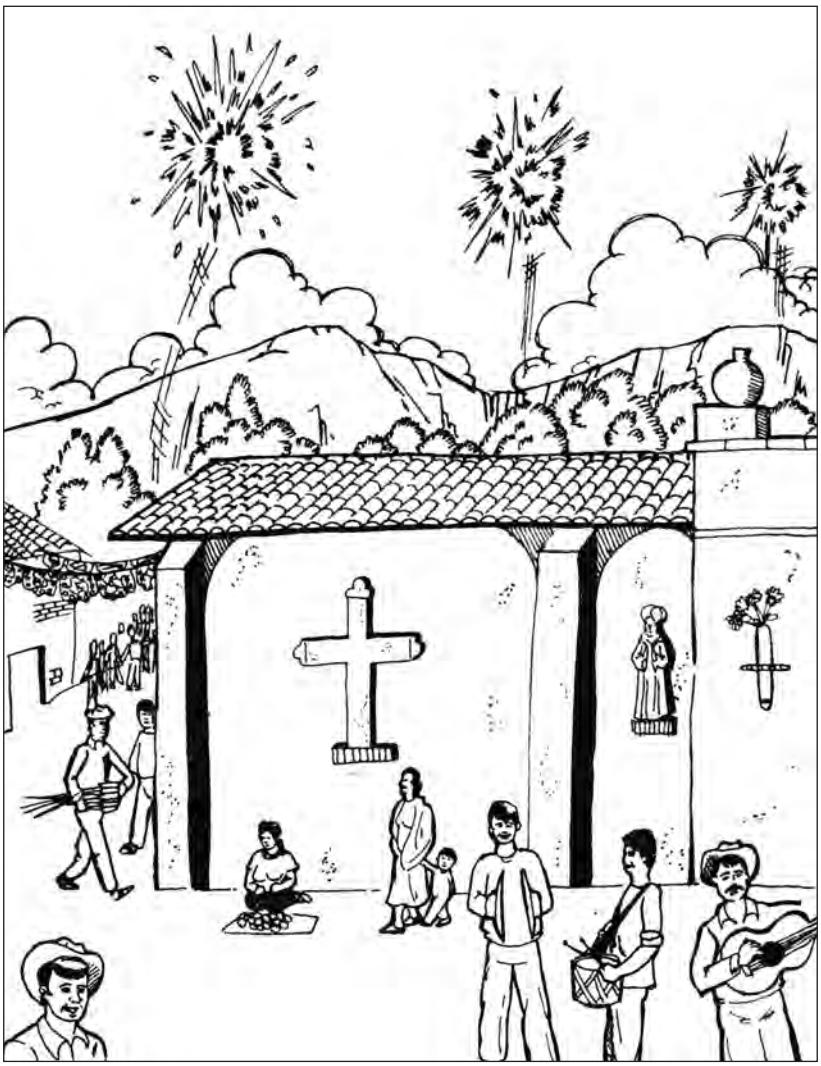

Albo li jchanunetike ak'o sbonik li lok'olil tee, sventa ak'o xchanik sts'ibael ti june.

10 minutos

Jts'ibatik

jvabajometik

alperesetik

viniketik

pixolal

bek'et

vo'm

arpa

ve'lil

boch

p b v

K'elik li jujun lok'oletike xchi'uk chanbik sbi jujuntal te oy ta yolontake.
Ts'ibaik li k'opetik ta yut muk'ta letraetike ti bu jech yich'oj chavile.

15 minutos

Jchantik

Ta jujun k'ine chk'ot jvabajometik

Li antsetike tsmeltsanik ep ve'liletik

Ta svoik bek'et ta k'ok'

Li alperese ta ch-ak'otaj

Li jchi'iltaktike ta stijik arpaetik

Li viniketike naka oy xpixolik

Chanik xchi'uk li jchanunetike, lo'ilajanik li k'usitik chal jujuchol lo'iletik.

Jts'ibatik

pox	**xve'ik**	**sbol**	**bek'et**
po'on	**viniketik**	**vo'm**	**p'is**
alperese			

- Li jvane ta skol _____ ta _____.
- Ta muk'ta ta k'ine ta slakanik _____ li antsetike.
- Li _____ ch-ak'otajik xchi'uk li _____.
- Stekelik ta _____ li ta k'ine.
- Li jvane bat ta ilk'in xchi'uk _____.
- Li jmanvele xchi'uk jvane ibatik ta tij _____.
- Li ololetike tslo'ik _____ ta jujun k'ine.

Chanik li k'opetik te tsopol ta ak'ole mi laje ts'aku'mtasik li jujuchol lo'iletike xchi'uk ti k'opetik ta ak'ole. Lo'iltaik jujuchol ti k'ux-elan kom ti jujun lo'iletike.

10 minutos

Jchapanjbatik

Ta xal ti jchanu'mtasvaneje ak'o slok'tasbaik ti jujun jchanunetike.

Ta ts'akale ta xalanbe oxvo' ti jchanunetike ak'o xjelavik sventa ch-ech'ik yak'ik ta ilel ti slok'olike xchi'uk chalik ti k'usi lek cha'ike, lek chilik ti k'ux-elan kuxulike.

10 minutos

Jts'ibatik

Albo li jchanunetike li k'usi ta jchantikbatele ja' sbi: **Jech k'ucha'alun** xchi'uk jak'ananbo k'usivan tsnopik ti ta xchanik batel li'e, ts'ibao ta pisaron li k'usi laj yaliktalele, albo ya'ik ak'o sts'ibaik ta sjunik, koltaanome.

10 minutos

Sjo'vok'ol chanun

5

Jech k'ucha'alun

Lo'ilajkutik

Lo'ilajanik xchi'uk li jchanune li k'usi te oy ta lok'olile.

10 minutos

Lo'ilajkutik

Li k'usi jna'tike...

- **Buvan chtun ku'untik.**
- **K'usivan sk'an chalbotik li lo'il li'i.**

Jech k'ucha'alun

Li ta orae nakalun xchi'uk kajnil, ololetik ta kolonya san pedro nichte'al-uk'um, li jo'one te nap'alun ta a'mtel ta te'tik li ta savaro, rominkoe chibat ta tajimol ta pelota ta **bat-ora**.

Li kajnile ja' sbi xyolanta li yunia'mtel ja' tsk'el-tstuk'ulan **yut-sna** xchi'uk yala'mtak, ta sts'is sk'u', sna' xjalav tspas jalbalal pok'il sk'u' ants-vinik, bateltike ta jkolta-ek k'alal xokolune, ta pisno,ta jsa' ste'eltak ti jolobil k'usitik chtun yu'une xchi'uk xkuchel ti si'e sventa chtun ta na.

Bateltike chi **ochkutik ta lo'il**, sventa ka'mtelkutik, sventa kuxlejal ok'ux-elan ta albel mantal ti ololetike.

Jmoj ti **jkolonyakutike**, jna'kutik xi k'opojkutik lek ta bats'ik'op xchi'uk chaoxp'el jna'kutik ti kastiyae, k'alal xokolunkutike chibatkutik xchi'uk ololetik ta muk'talum sventa ta | sa'kutiktal ti k'usitik chtun ku'unkutik ta jnakutike.

- **K'usi sbi li lo'ile.**
- **K'usi chal li lo'ile.**
- **K'ux-elan ts'ibabil li lo'ile.**
- **K'usi sbi li kolonyae.**
- **K'usi sbi li yajnil vinike.**

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik li lo'il ts'ibabil tee xchi'uk li lok'olile, ak'o slo'iltaik li k'usi la sk'elike, chanbo ya'iik li jchanunetike li k'usi tsjak'anan te ta ak'ole xchi'uk ak'o stak'iktalel.
Chanotalel tsots xchi'uk ta k'unk'untik li lo'il te oye, mi laje chanik ta jmoj xchi'uk ti jchanunetike. Chanotalel tsots li k'usi tsjak'talel yantik tee xchi'uk ak'o stak'iktalel li jchanunetike. K'alal cha chanbatele jak'ananbo li jchanunetike sventa mi cha'ibeik batel smelol, ak'o sk'elik li k'opetik bonbilik tee xchi'uk ak'o yalik k'usitik sk'an chaltal jujuntal.

20 minutos

Kojtakintik r, ch,y

K'usitik lok'oliletik te oy te ta yak'ol jujun k'opetike.

yut-sba

bat-ora

jkolonyakutik

ochkutik ta lo'il

Alambo li achi'iltake k'usi a'mtelal chapas jo'ote.

Chanbo ya'ik li jchanunetik li k'usi tsjak' tee, i-ak'o stak'iktalel.
Ak'o yojtakinik, sk'elik lek li lok'oliletike xchi'uk jujuntalxa lo'iltaik.
Chaniktal tsots li jujun k'opetike xchi'uk ak'o yojtakinik li letraetik **r ch y**.
Chanbo ya'ik li jchanunetik li k'usi tsjak' slaje'mxa te oy ta olone.

20 minutos

Lo'ilajkutik

–Ta rominkoe chibat ta tajimol pelota ta bat-ora.

–Li kajnile ja' yunia'mtel tsk'el tstuk'ulan yut-sna.

–Bateltike chi ochkutik ta lo'il, sventa ka'mtelkutik.

–Jmoj ti jkolonyakutike, jna'kutik xi k'opojkutik lek ta bats'ik'op.

Chanik ta komon xchi'uk ti jchanunetike li jujuchol lo'iletike mi laje jak'anbo k'usitik sk'anxal, lo'iltaik ta komon. Ak'o yojtakinik k'ux-elan ts'ibabil li letraetik tsojik bonbilik tee.

15 minutos

Lo'ilajkutik

Mi xana' ti...

–Li ta orae li ants-vinike jmojxa ch-a'mtejik.

–Li antse tsmes yut-sna, tsk'el yol, li smalale ch-a'mtej.

–Bateltik xokolike chbatik ta muk'ta lum. Xchi'uk yala'mxnich'nabik.

–Li ta kolonyae oy ep yala'mxnich'nabik li viniketik-antsetike.

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik k'ux-elan ts'ibabil li jujuchol lo'iletike xchi'uk li vokaletik **r ch y**.
Chaniktalel tsots xchi'uk ti jchanunetike li jujuchol lo'iletike, ta ts'akale ak'o slo'iltaik k'usitik sk'anxal.
Chano junukal jchol lo'il, jak'ananbo li jchanunetike bu junukalvan ti la chane, chanbo chi'buk yan.

25 minutos

Jchantik

Jts'isometik ta jlumal

Ja' xmal li jbie, jna'xi jolobaj, xi ts'isomaj te nap'alun, ta jun sosio antsetik sventa jts'isometik. li ajvalile taxi skoltaotik, chak'an talel noetik, manta xchi'uk k'usiuk yantik, ja' te ta jpaskutik-o ta k'u'il, smak mexaetik, mochibaletik, xpixobil vaj xchi'uk k'usiuk yantik.

Ta jmoj jlo'ilkutik, ta jchapkutik, sventa bu chba jchonkutik ta yantik muk'ta lum, ja' jech te ta jtakutik.

Jutuk ti kunitak'inkutike sventa chtun ku'unkutik xchi'uk kala'mjnich'na'mkutike.

Li alperesetik, martomaetik xchi'uk ti j-a'mteletik ta kaviltoe, taxi yalbikun sventa ta jalbe sk'u'spok'ik ku'cha'al muk'ta j-a'mteletik ak'bilik ta muk' ta sjunul jteklume.

Ja'la jyak'botik komel ti stalelik ti jtotikjme'tik ta vo'nee, toj alak'sba yutsilal ta k'elel.

Chaniktalel tsots li lo'ile sventa ak'o xa'ik ti jchanunetike xchi'uk cha'ibeik-o smelolal, ta ts'akale ja'xa chaliktalel ti k'usi ya'ike ta ts'akalxae ak'o sjak'besbaik ti k'usi ya'ik jujuntale.

30 minutos

Jchantik

- Mi xka'ibetik smelol li lo'ile.
- Alotalel k'ux-elan stalelik li jchi'iltaktik bu nakalote.
- Alotalel k'usitik x-elan stalelik xkuxlejalik li jchi'iltaktik bu nakalote.
- K'usi chal ka'itik li lo'ile.
- Alotalel k'usitik lek xava'i spasel bu nakalote.

Chano tsots li jujuchol lo'iletike mi laje chanik ta komon xchi'uk li chanunetik, ak'o yalik li xchanunetike li k'usi tsjak'anan tee sventa li lo'il nakato la chane.

30 minutos

Jk'eltik

INSTITUTO FEDERAL ELECTORAL
REGISTRO FEDERAL DE ELECTORES
CREDENCIAL PARA VOTAR
NOMBRE
HERNANDEZ
HERNANDEZ
JUANA
EDAD 19
SEXO M
DOMICILIO
C SIN NOMBRE NO 3 S/N
LOC POTRERO EL TRAPICHE 29770
BOCHIL ,CHIS.
FOLIO 130146234 AÑO DE REGISTRO 2000 00
CLAVE DE ELECTOR HRHRJN81091707M700
ESTADO 07 DISTRITO
MUNICIPIO 013 LOCALIDAD 0001 SECCION 0144

K'usi chtun-o ku'untik li k'usi ts'ibabil tee.

Bu chtun ku'untik.

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik li k'usi ts'ibabil tee xchi'uk ak'o stak'ik li k'usi sjak' tee.

10 minutos

Jts'ibatik

- **Nopo ba'i li k'usi chats'ibae, tuneso li k'usi yakal cha lo'ilta ta livroe.**
- **Ts'ibao li k'usi lanopike.**
- **Koltaabaik xchi'uk achi'iltak jchanuneti ke.**
- **Chanik xchi'uk achi'iltak li k'usi la ts'i bae.**

Ts'ibao li k'usi lanope li k'usi cha albat ta ak'ole.

15 minutos

Jts'ibatik

Ts'ibao junuk lo'il ta rayaetike sventa li k'usi yakal cha lo'iltaikbatele.

15 minutos

Jts'ibatik

Cha'chano yan velta li lo'ile, mi laje tuk'i'mtaso ti k'usimu'yuk bu lek pasbil tee.

20 minutos

Jbontik

Ta spasik ta snaik

Albo li jchanunetike ak'o sbonik li lok'olil tee, sventa ak'o xchanik sts'ibael ti june.

10 minutos

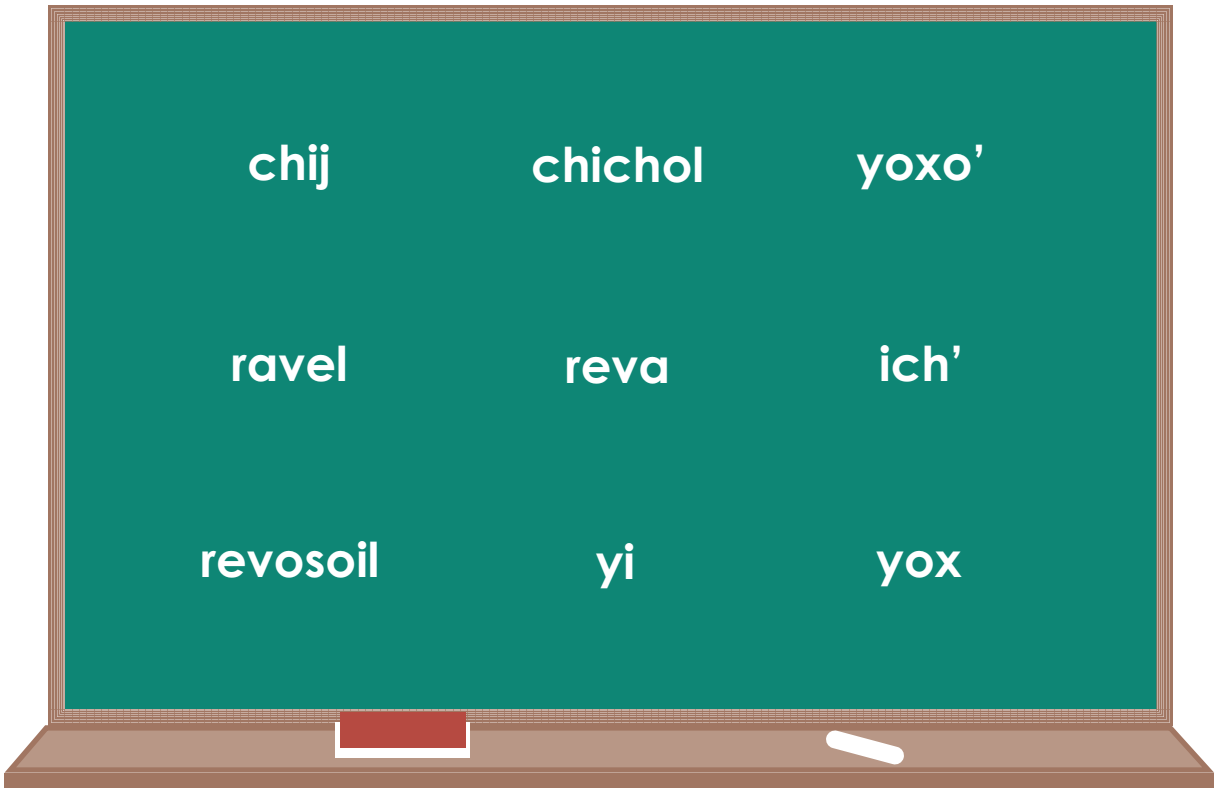

r	y	ch

Albo li jchanunetik ak'o sk'elik li Jujuy lok'oliletik tee mi laje ak'o sts'ibabik sbi ta rayaetik ta olone ti k'usitik letrail chk'ot-o chavil likemxa tee.

10 minutos

Yakal ta a'mtel li j____ominkoe.

Oy ____ankot kaxlan.

Stak' ti'el li ____oye.

Li ke____eme chtajin.

Li jmanvele xchi'uk ____ajnile ch-a'mtejik.

Ojtakino li lok'oliletike, mi laje ts'aku'mtaso li jujuchol lo'iletike xchi'uk ti letraetik **r**,**ch**,**y** li bu stuk'il chk'ot-oe.

15 minutos

syial	chichol	choye
reva	moch	jrominkoe
turich'	yajval na	yayailetik

Li cho'mtike oyxa _____.

Li antse ta xchon _____.

Toj mu li _____.

Jun _____ snamal xkom li osile.

Ta jlumaltike oy ep _____.

Ep sna' a'mtel li _____.

Chano li k'opetik te oy ta ak'ole mi laje ts'aku'mtaso li jujuchol lo'iletik te oy ta olone.
Lo'iltaik k'usitik sk'anxal ti lo'iletike.

15 minutos

- Li jchanumtasvaneje ta spas ta cha'vok ti jchanunetike sventa ta x-a'mtejik-o xchi'uk tspak' cha'lik jun ta k'alna sven ta sk'elik, chojtakinik.

- Li jujuvok' spasojsbaike ta xalik ta a'iel ti k'usi ya'iojike, yojtakinojik ti bu nakalike.

- Sventaxa chlaj-oe ta xalanbe ti jchanu netike ak'o spasik jun lok'olil ti k'usi ji slo'iltaike xchi'uk ta xcha'alanbe ti k'ux-elan ji lik slo'iltaike xchi'uk ti k'usitik sna'ike.

10 minutos

Jts'ibatik

Albo li jchanunetike li k'usi ta jchantikbatele ja' sbi: **Ja' jech x-elan chalik** xchi'uk jak'ananbo k'usivan tsnopik ti ta xchanik batel li'e, ts'ibao ta pisaron li k'usi laj yaliktalele, albo ya'ik ak'o ts'ibaik ta sjunik, koltaanome..

10 minutos

Svakvok'ol chanun

6

Ja' jech x-elan chalik

Lo'ilajkutik

Lo'ilajanik xchi'uk li jchanune li k'usi te oy ta lok'olile.

10 minutos

Lo'ilajkutik

Li k'usi jna'tike...

- **Buvan chtun ku'untik.**
- **K'usivan sk'an chalbotik li lo'il li'i.**

Ja' jech x-elan chalik

Li jujun jlumaltike naka oy slo'ilal k'ucha'al komemik sbitak, yane ta bats'ik'op, yane ta kaxlank'op.

Ati slo'ilal sbi jujun jlumaltike, ja' sna'ojik ti jnaklejetik buch'utik oyxa jch'ulelik, k'ucha'al ti moletike. Jech k'ucha'al ta vo'nee k'alal ochtal ti mu jkaxlanetike, mu'yuk bu laj yak'ik ta muk' ti jtaleltike, jk'optike, jk'u'tik, **k'inetik** xchi'uk ti k'usitik oy ta jnatik k'ucha'al bochetik **p'inetike** xchi'uk jts'uno'mtik, alak', **tuluk'** jech k'ucha'al yantik chonetike.

Ja' tsk'anik chich' ch'unbel smantalik manchuk mu jk'antik, ja' jech ep ji milvanik, ep ji ilbajinvanik komel, ti buch'utik mu xch'unbik ti smantalik, manchuk mi mu'yuk smelol ti smu lo'ilike, te ilajik ta milel ta kuchilu, ta machita xchi'uk ta te', ti vinik**-antsetik** ba'i jch'ieletike.

Ja' jech ti lo'il, vokolil ta vo'nee ti k'uxi ju' ti k'ope.

- **K'usi chal li lo'ile.**
- **K'ux-elan ts'ibabil li lo'ile.**
- **K'usi k'ot ta pasel k'alal ochiktal ti mu jkaxlanetik ta jlumaltike.**
- **Buch'utik ja' ti slo'iltaik ti k'ux-elan lik yak'bik sbi ti jlumaltike.**

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik li lo'il ts'ibabil tee xchi'uk li lok'olile, ak'o slo'iltaik li k'usi la sk'elike, chanbo ya'iik li jchanunetike li k'usi tsjak'anan te ta ak'ole xchi'uk ak'o stak'iktalel. Chanotalel tsots xchi'uk ta k'unk'untik li lo'il te oye, mi laje chanik ta jmoj xchi'uk ti jchanunetike. Chanotalel tsots li k'usi tsjak'talel yantik tee xchi'uk ak'o stak'iktalel li jchanunetike. K'alal cha chanbatele jak'ananbo li jchanunetike sventa mi cha'ibeik batel smelol, ak'o sk'elik li k'opetik bonbilik tee xchi'uk ak'o yalik k'usitik sk'an chaltal jujuntal.

20 minutos

Kojtakintik ts, k', p'

K'usitik lok'oliletik te oy te ta yak'ol jujun k'opetike.

k'inetik

p'inetik

antsetik

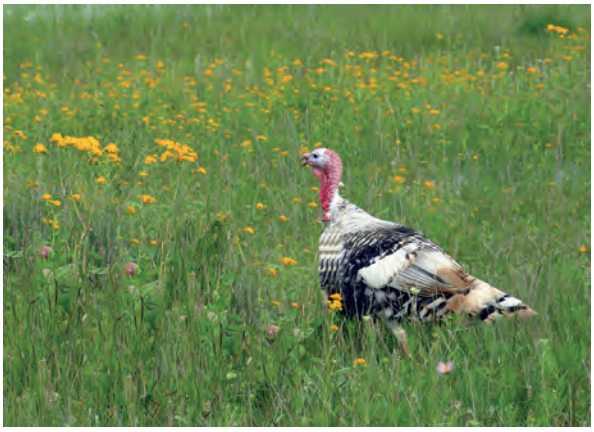

tuluk'

lo'ilajanik xchi'uk achi'iltak k'usi sk'anxal sbi li alumale

Chanbo ya'iik li jchanunetik li k'usi tsjak' tee,i-ak'o stak'iktalel.
Ak'o yojtakinik, sk'elik lek li lok'oliletike xchi'uk jujuntalxa lo'iltaik.
Chaniktal tsots li jujun k'opetike xchi'uk ak'o yojtakinik li letraetik **ts k' p'**.
Chanbo ya'iik li jchanunetik li k'usi tsjak' slaje'mxa te oy ta olone.

20 minutos

Lo'ilajkutik

Ep laj yil svokolik ti vinik-antsetik ba'i jch'ieletike.

Ti mu jkaxlanetike mu'yuk bulaj yak'ik ta muk' ti jtaleltik, k'inetik, jk'u'tik.

Li jtaleltik ta jnatike oy ku'untik k'ucha'al p'inetik bochetik.

Lajxame talel sts'unbaltak ti alak'e, tuluk'e jech k'ucha'al yantik chonetik.

Chanik ta komon xchi'uk ti jchanunetike li jujuchol lo'iletike mi laje jak'anbo k'usitik sk'anxal, lo'iltaik ta komon. Ak'o yojtakinik k'ux-elan ts'ibabil li letraetik tsojik bonbilik tee.

15 minutos

Lo'ilajkutik

Mi xana' ti...

Ti antsetike naka jalbil sk'u'ik slapojik.

Ta jujun k'inetike ep chtal jchi'iltaktik ta yan lum.

Ti boch'etike, p'inetike naka ja' stalelal ti totilme'il ta vo'nee.

Li tuluk'e toj mu ta ti'el ja' yu'un sk'an ts'unel.

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik k'ux-elan ts'ibabil li jujuchol lo'iletike xchi'uk li vokaletike **ts k' p'**.
Chaniktalel tsots xchi'uk ti jchanunetike li jujuchol lo'iletike, ta ts'akale ak'o slo'iltaik k'usitik sk'anxal.
Chano junukal jchol lo'il, jak'ananbo li jchanunetike bu junukalvan ti la chane, chanbo chi'buk yan.

25 minutos

Jchantik

Slo'il moletik

Ti jtotik jme'tike, sna'ik epal lo'iletik ta vo'ne, ja' yu'un: oy la jun lo'il, junla kerem mu sk'an x-a'mtej, ja' tola ba sk'ele te la ch-ech'olan jun muk'ta xulem ti bu va'ale.

Laj sjovil k'oponbatel, ja' tola ya'ie ji tak'av, nom ik'ot, yalantal xutbatel, ti xuleme, yaltalel, te ochik ta lo'il, laj yal ti kereme ti mu sk'an x-a'mteje, tak'av ti mu xuleme, mi jeche cha kak'bot a ch'amun ti jxik'e jo'ot cha vilbatelme'un, li jo'one chikom ta vinik ta a'mtel, lek oy xila ti kereme.

Ti xuleme laj yak'be xch'amun ti xik'take ta stojolal ti kereme, ja' no'ox laj sk'uban ti mu xuleme, ak'ola mu xyal sk'el bu oy ch'aile

mi mo'oje ta me xk'ak' te xchi'uk ak'o muslo' ti ch'umetik bu chilanane, mi mu'yuk bu la xch'une ta me xkom'-o ta xulem.

Li mu pochan kereme, mu'yuk-la bula xch'un ti mantale, ja' jech te ji k'ataj-o komel ta j-ech'el ta mu xuleme.

Chaniktalel tsots li lo'ile sventa ak'o xa'ik ti jchanunetike xchi'uk cha'ibeuk-o smelolal, ta ts'akale ja'xa chaliktalel ti k'usi ya'iike ta ts'akalxae ak'o sjak'besbaik ti k'usi ya'ik jujuntale.

30 minutos

Jchantik

- Mi xka'ibetik smelol li lo'ile.
- K'usi lo'ilal chapbilot sventa alumale.
- Mi tsotsvan sk'oplal sventa jna'tik ti slo'il moletik sventa jlumaltike.
- K'usi chal ka'itik li lo'ile.
- Lo'ilajanik xchi'uk achi'iltak.

Chano tsots li jujuchol lo'iletike mi laje chanik ta komon xchi'uk li chanunetik, ak'o yalik li xchanunetike li k'usi tsjak'anan tee sventa li lo'il nakato la chane.

30 minutos

Jk'eltik

Chi'ch' albel stekelik ti ololetike, ti buch'u sna'ik oya'iojik lo'iletik ta vo'ne yu'un smuk'totik ak'o sts'ibaik yu'un tspasik-o kanal.

Li'e ta xlik ta vaxaki'm akosto li avi ja'vile tey ta snail tsobajel ku'untik.

K'usi chtun-o ku'untik li k'usi ts'ibabil tee.

Bu chtun ku'untik.

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik li k'usi ts'ibabil tee xchi'uk ak'o stak'ik li k'usi sjak' tee.

10 minutos

Jts'ibatik

- Nopo ba'i li k'usi chats'ibae, tuneso li k'usi yakal cha lo'ilta ta livroe.
- Ts'ibao li k'usi la nopike.
- Koltaabaik xchi'uk achi'iltak jchanunetike.
- Chanik xchi'uk achi'iltak li k'usi la ts'ibae.

Ts'ibao li k'usi lanope li k'usi cha albat ta ak'ole.

15 minutos

Jts'ibatik

Ts'ibao junuk lo'il ta rayaetike sventa li k'usi yakal cha lo'iltaikbatele.

15 minutos

Jts'ibatik

Cha'chano yan velta li lo'ile, mi laje tuk'i'mtaso ti k'usi mu'yuk bu lek pasbil tee.

20 minutos

Jbontik

Ta spasik ta snaik

Albo li jchanunetike ak'o sbonik li lok'olil tee, sventa ak'o xchanik sts'ibael ti june.

10 minutos

ts

tsekil

tsobajel

lut'el

vale'

tsukum

tsuljay

k'

k'ejinel

kots

k'i'm

kulix

k'ail

k'op

p'

p'ilix

pits'el

p'in

p'ajel

p'is

petel

Albo li jchanunetik ak'o skitsbeik jun x li letraetik bu sta-o chavile ti **ts**, **k'**, **p'**.

15 minutos

Jchantik

Naka kuchbil to'ox chutik ya'alik ti antsetik vo'nee.

Tsots sk'oplal li lo'iletike.

Li vinike ip cha'i ta k'ok'.

Oy sp'olmal li xmale.

Li p'ilixe te oy ta k'ajben.

Ta jujun k'ine ta stsakik ti alperesetike.

Toj ep li mutetike.

Albo li jchanunetik ak'o xchanik ep ta velta li jujun lo'iletik tee xchi'uk ak'o yal k'usitik sk'an xal. koltao ti bu mu sna'ike.

10 minutos

Jts'ibatik

tsots	k'inetik	k'u'ile
tsebetike	p'ise	jp'ijik

Toj _____ sk'oplal li lo'il ta vo'nee.

Ta jujun jlumaltike oy ep ch-ech' _____.

Toj _____ li moletik vo'ene.

Ta xlo'ilajik li _____.

Li _____ ja' tunbil ta jujun k'inetik.

Li jalbil _____ ja' tunbil yu'un ti moletike.

Albo li jchanunetike ak'o xchanik li k'opetik te oy ta ak'ole mi laje tsak'u'mtaso li jujuchol lo'iletik k'usitik sk'an xal.

15 minutos

- Li jchanunetike ta sts'ibaik jlik jun sventa ta stakbebatel ti buch'u sk'an yo'ntone, mi stot-sme', sbankil o mi yan xchi'il buch'u xojtakine sventa mi oy k'usi chak' yalbe ta anile.

- Ta sk'anbe cha'vo' ti jchanunetik ak'o xjelav ta xchanel ti k'usi la sts'ibae.

- Ta ts'akale ta xalbe ya'ik ti tsots sk'oplal ti k'ux-elan ta jts'ibatik jlik jun sventa ta jk'opontik yan jchi'iltaktike.

10 minutos

Jts'ibatik

Albo li jchanunetike li k'usi ta jchantikbatele ja' sbi: **Lo'ilajkutik xchi'uk li yantike** xchi'uk jak'ananbo k'usivan tsnopik ti ta xchanik batel li'e, ts'ibao ta pisaron li k'usi laj yaliktalele, albo ya'ik ak'o ts'ibaik ta sjunik, koltaanome..

10 minutos

Sjukvok'ol chanun

7

Lo'ilajkutik xchi'uk li yantike

Lo'ilajkutik

Lo'ilajanik xchi'uk li jchanunetike li k'usi te oy ta lok'olile.

10 minutos

Lo'ilajkutik

Li k'usi jna'tike...

- **Buvan chtun ku'untik.**
- **K'usivan sk'an chalbotik li lo'il li'i.**

Lo'ilajkutik xchi'uk li yantike

Li ta sjunul jlumaltik estaro sventa chiapae, oy oxlajune'm ta chop jk'optik k'ucha'al tsotsil, tseltal, ch'ol xchi'uk ti yantike, naka oy juchop stalelal xkuxlejalik stamojiktal xchi'uk ti totilme'il ta vo'nee.

Ti jchi'iltaktik chk'opojik ta tseltaletik xchi'uk ti tsotsiletike sts'akinojsbaik yosilalik ja' toj epik xchi'uk ti yantik jk'optike, toj lek xilsbaik, yakojsbaik ta muk' xchi'uk ti sk'opike xa'isbaik jutuk.

Ta sk'an sa'bel t'unbel smelol ti xkuxlejal jlumaltike ojtakinbil ta ofisinaetik ta ajvaliletik, ja' yu'un ti j-a'mteletik laj yaliktalel, ak'o xich' ak'el ta muk' ti jtaleltik jkuxlejaltike yu'un ti totilme'ile xchi'uk ti jkaxlanetike.

Ja' toj tsots sk'oplal ak'o yak'ik ta muk' ti ach' jch'ieletike ti stalel xkuxlej totilme'ile, ti k'usi stak' alel, xu' stak' pasel ta jlumaltike; k'alal jna'betik lek smelolale, sk'anxal chkak'jbatik ta muk' ti k'ux-elan oyotik ta jkuxlejaltike.

- **K'usi sbi li lo'ile.**
- **K'usi chal li lo'ile.**
- **K'ux-elan ts'ibabil li lo'ile.**
- **K'usi laj yaliktalel ti j-a'mteletike jaylajunchop oy Jk'optik ta sjunul jlumaltik chiapae.**

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik li lo'il ts'ibabil tee xchi'uk li lok'olile, ak'o slo'iltaik li k'usi la sk'elike, chanbo ya'iik li jchanunetike li k'usi tsjak'anan te ta ak'ole xchi'uk ak'o stak'iktalel.
Chanotalel tsots xchi'uk ta k'unk'untik li lo'il te oye, mi laje chanik ta jmoj xchi'uk ti jchanunetike.
Chanotalel tsots li k'usi tsjak'talel yantik tee xchi'uk ak'o stak'iktalel li jchanunetike. K'alal cha chanbatele jak'ananbo li jchanunetike sventa mi cha'ibeik batel smelol, ak'o sk'elik li k'opetik bonbilik tee xchi'uk ak'o yalik k'usitik sk'an chaltal jujuntal.

20 minutos

Kojtakintik t', ch', ts'

K'usitik lok'oliletik te oy te ta yak'ol jujun k'opetike.

ch'ol

t'unbel

ach' jch'ieletik

sts'akinojsbaik

Alotal junuk lo'il xchi'uk achi'iltak sventa alumalik.

Chanbo ya'ik li jchanunetik li k'usi tsjak' tee, i-ak'o stak'iktalel.
Ak'o yojtakinik, sk'elik lek li lok'oliletike xchi'uk jujuntalxa lo'iltaik.
Chaniktal tsots li jujun k'opetike xchi'uk ak'o yojtakinik li letraetik **t' ch' ts'**.
Chanbo ya'ik li jchanunetik li k'usi tsjak' slaje'mxa te oy ta olone.

20 minutos

Lo'ilajkutik

K'ucha'al tsotsil, ch'ol, Tseltal, naka yantik-o stalelalik.

Ti tseltaletik xchi'uk ti tsotsiletike sts'akinojsbaik yosilalik.

Sk'an sa'bel t'unbel smelol ti xkuxlejal jlumaltike.

Tsots sk'oplal ak'o yak'ik ta muk' ti ach' jch'ieletike ti xkuxlejal totilme'ile.

Chanik ta komon xchi'uk ti jchanunetike li jujuchol lo'iletike mi laje jak'anbo k'usitik sk'anxal, lo'iltaik ta komon. Ak'o yojtakinik k'ux-elan ts'ibabil li letraetik tsojik bonbilik tee.

15 minutos

Lo'ilajkutik

Mi xana' ti...

Ta yosilal chiapae oy jchop k'op sbi ch'ol.

Naka sts'akinojsbaik yosilalik ti juchop k'opetike.

T'unbil smelolal ti jujun jkuxlejaltike.

Ti ach' jch'ieletike tsk'an mu xch'ay ta yo'ntonik ti jkuxlejaltik jtaleltike.

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik k'ux-elan ts'ibabil li jujuchol lo'iletike xchi'uk li vokaletik **t' ch' ts'**.
Chaniktalel tsots xchi'uk ti jchanunetike li jujuchol lo'iletike, ta ts'akale ak'o slo'iltaik k'usitik sk'anxal.
Chano junukal jchol lo'il, jak'ananbo li jchanunetike bu junukalvan ti la chane, chanbo chi'buk yan.

25 minutos

Jchantik

Jkak'jbatik ta muk'

Ta jlumale sjunul k'ak'al chi a'mtej, sventa oy no'ox k'usiuk stak' tamel, stak' lajesel xchi'uk ti kala'mjnich'na'mtak ta jnae; ti k'usi jutuk xlok' ta ka'mtele chba jchon ta jteklum, xchi'uk te chkojtakinan yantik jchi'iltaktik talemik ta yantik lum, chlo'ilajik xmuyubajik no'ox yilel ta xkulejalik.

Ja' jech ti jkuxlejaltik tsk'an chi jlo'ilaj xchi'uk ti yantik jchi'iltaktike, jech k'ucha'al chkil k'alal ta jman, o k'usi ta jchone chtun yu'un ti yantik jchi'iltaltike, ja' jech s-elan chkojtakin jbatikbatel ta jkuxlejaltike.

Kabinoj, kiloj ti jchi'iltaktik ta jlumaltike, buyuk no'ox xojtakinikbatel yantik

krisianoetik, bu chchonolajik, xchapanbik sjunal ya'mtelik, ja' yu'un sk'an lekuk no'ox jchi'injbatik xchi'uk ti yantik lume, ko'ol ti ka'mteltik ta te'tike.

Vokol jutuk mati jmojxa joltik, ko'ntontik, jtaleltik ta jlumaltike, yu'un ja' ti yantik lume yantik-o stalelik, xlo'ilajik, xkuxlejalik, ti smantal totilme'il xchi'uk ta sley ajvalile ko'olotik, ja' yu'un sk'an chkak'jbatik ta muk', sventa ak'bilotik ta muk'-ek'.

Chaniktalel tsots li lo'ile sventa ak'o xa'ik ti jchanunetike xchi'uk cha'ibeuk-o smelolal, ta ts'akale ja'xa chaliktalel ti k'usi ya'ike ta ts'akalxae ak'o sjak'besbaik ti k'usi ya'ik jujuntale.

30 minutos

Jchantik

- Mi xka'ibetik smelol li lo'ile.
- K'uvan cha'al tsots sk'oplal ti lek no'ox xkiljbatik chi jlo'ilajotik xchi'uk ti yantik jchi'iltaktike.
- K'ucha'al xana' k'alal jun ko'ntontik oyotik ta jlumaltike, lek chvinaj k'ux-elan jtaleltik jbats'ik'opotik.
- K'usitik lajyal ka'itik ti yantik lo'iletik achanojxatale.
- Lo'ilajanik xchi'uk achi'iltak, k'ux-elan sk'oponsbaik ti buch'utik nom ch-a'mtej yu'unike.

Chano tsots li jujuchol lo'iletike mi laje chanik ta komon xchi'uk li chanunetik, ak'o yalik li xchanunetike li k'usi tsjak'anan tee sventa li lo'il nakato la chane.

30 minutos

Jk'eltik

K'usi chtun-o ku'untik li k'usi ts'ibabil tee.

Bu chtun ku'untik.

Albo li jchanunetike ak'o sk'elik li k'usi ts'ibabil tee xchi'uk ak'o stak'ik li k'usi sjak' tee.

10 minutos

Jts'ibatik

- Nopo ba'i li k'usi chats'ibae, tuneso li k'usi yakal cha lo'ilta ta livroe.
- Ts'ibao li k'usi la nopike.
- Koltaabaik xchi'uk achi'iltak jchanunetike.
- Chanik xchi'uk achi'iltak li k'usi la ts'ibae.

Ts'ibao li k'usi lanope li k'usi cha albat ta ak'ole.

15 minutos

Jts'ibatik

Ts'ibao junuk lo'il ta rayaetike sventa li k'usi yakal cha chanbatele.

15 minutos

Jts'ibatik

Cha'chano yan velta li lo'ile, mi laje tuk'i'mtaso ti k'usi mu'yuk bu lek pasbil tee.

20 minutos

Jbontik

Ta spasik ta snaik

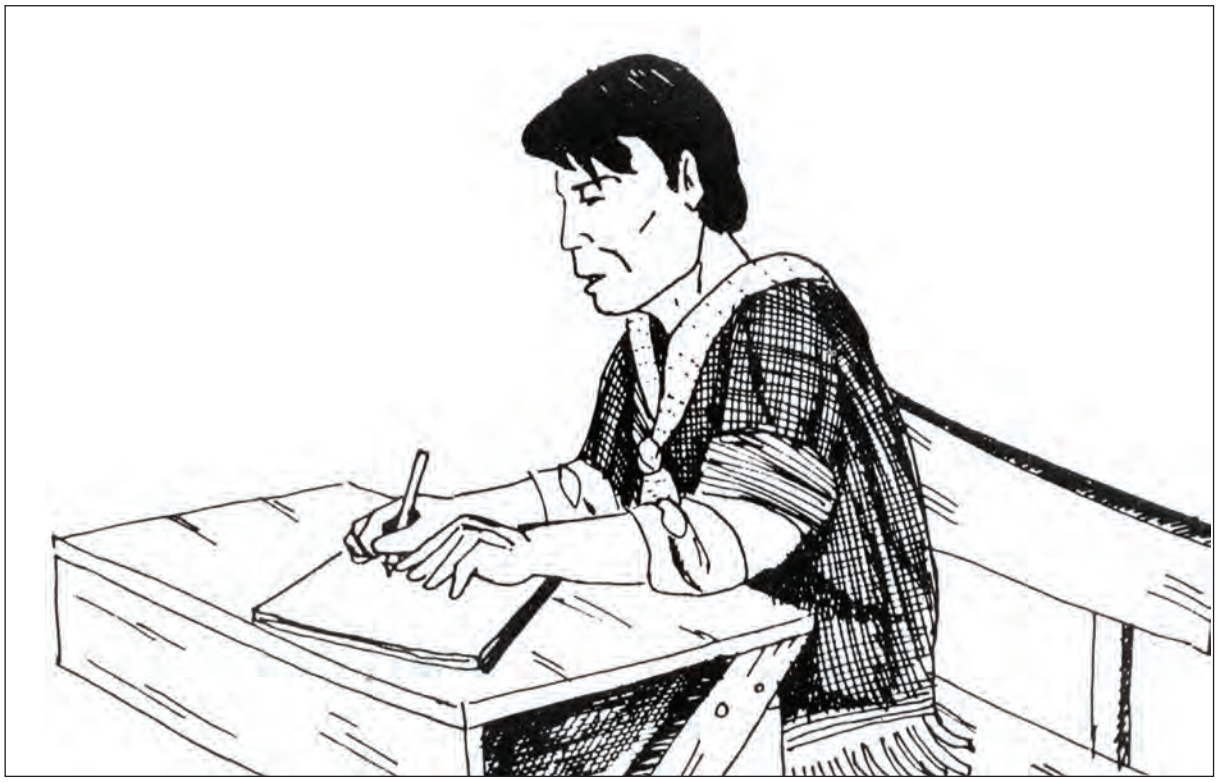

Albo li jchanunetike ak'o sbonik li lok'olil tee, sventa ak'o xchanik sts'ibael ti june.

10 minutos

Jts'ibatik

t'uxu'mtasel	ts'ol	ts'ibajel
t'ul	ts'unel	ch'amalil
ch'ivit	lot'et'el	ch'ulna
	ts'isomajel	

Albo li jchanunetike ak'o xchanik li k'opetik te oy ta ak'ole mi laje ak'o sts'ibaik ta yolon jujun lok'oletik li bu stuk'il sbi chkot-o chavile.

10 minutos

Ts'ak'umtaso

Ta _____ lik jun sventa jtotjme'.

tot'e	**ch'ivit**	**ts'omol**
t'ul	**jts'iba**	**ch'ulna**

Li lo'ilaj xchi'uk junme' ta yut_____.

Li xmanu'e oy xchon _____.

Ta smeltsan _____ li jxalike.

Li ay ta _____ xchi'uk jmaruch.

Li _____ te nap'al ta yanal te'.

Albo li jchanunetike ak'o xchanik li k'opetik te oy ta ak'ole xchi'uk ak'o ts'aku'mtasik ta jujun rayaetik bu sk'an ts'aku'mtasele.

15 minutos

Jteklum Sots'le'm, chanlajune'm
yual Julio sja'vilal 2005.

Juntot jxalik Patixtan
Kayatik Benito Juárez
Numero jo'o'm
Vitiupan, Chiapa.

Juntot jxalik:

Lekukme oyukoxuk ta chamel xchi'uk ti avala'm-anich'na'mtake.
Cha kalbot ak'o xa talik ta jteklum ta sk'in tajimoltik sventa cha k'elik ti k'in xchi'uk jo'onkutike yu'un oy xa no'ox sja'vilal mu'yuk bu xa julik.
Chabanukoxuk ta akotolik xchi'uk avala'm-anich'na'mtake.

Kolavalik

Ajunich'on
Jpetul patixtan

Albo li jchanunetike ak'o xchanik li takbil jun li'i xchi'uk ak'o spasik junuk yu'unik sventa chalbik batel jchopuk lo'il junukaluk xchi'iltak.

Glosario tsotsil

TSOTSIL	ESPAÑOL	OBSERVACIONES
Li k'usi yich'ojtalel	Índice	
Slikebal Chanun	Primera unidad	
Xchibal Chanun	Segunda unidad	
Sbavok'ol chanun 1	Lección uno	
Xcha'vok'ol chanun 2	Lección dos	
Yoxvok'ol chanun 3	Lección tres	
Xchanvok'ol chanun 4	Lección cuatro	
Sjo'vok'ol chanun 5	Lección cinco	
Svakvok'ol chanun 6	Lección seis	
Sjukvok'ol chanun 7	Lección siete	
Jchanunetik	Adulto	Este término significa estudiante, aunque nosotros lo utilizamos para nombrar al adulto.
Lo'ile	Texto	Esta palabra significa plática, en este material lo utilizamos para indicar el trabajo de diálogo del adulto con el texto escrito.
K'opetik	Palabras	Esta palabra tiene varios significados como: palabras, discusión conflicto, idiomas.
Jujuchol lo'il	Enunciados	Este término lo utilizamos para definir una secuencia de palabras que representan una idea.

TSOTSIL	ESPAÑOL	OBSERVACIONES
Chanel	Leer	
Moletik	Ancianos	
Jo'	Lluvia	
Ala'mnich'nabil	Famlia	Este término designa a los descendientes de una pareja , relacionado a los hijos del hombre y la mujer que forman un hogar; aquí la empleamos para incluir a todos los miembros.
Jun	Uno, libro o papel	

Hoja de Avances

Empiezo a leer y escribir en mi lengua. Tsotsil

Nombre de la persona joven o adulta

Apellido paterno Apellido materno Nombre

Marque con una paloma (✓) las habilidades que se hayan completado satisfactoriamente de cada Unidad.

RFE o CURP

Li k'usi oy ta jpatjxokontike (Primera unidad)	Jlumaltik. (Segunda unidad)
Xu'xa chaltalel cha'oxp'eluk k'opetik li k'usi chal ta jun lo'ile Sna'xa slo'iltael li k'usi chal jun lo'il ts'ibabile Sna'xa sts'ibael lek sbi Xojtakinxa letraetik sventa alpaveto ta jun lo'ile Xojtakinxa bu tunesbil bik'itik, muk'tik letraetik	Xchanxa yu'un cha'oxchol lo'il xchi'uk sna'xa k'usi sk'anxal Xojtakinxa k'usitik yich'oj k'uyelan ts'ibabil jun lo'ile Xojtakinxa k'usitik tsots sk'oplal chal ta jun lo'ile Ta sts'iba lo'iletik manchuk mu'yuk lek xbat ta ts'ibael Sna'xa sts'ibael cha'oxp'eluk lo'il li k'usi sk'eloj ta lok'oletike
Hago constar que se completó satisfactoriamente esta Unidad. Fecha	Hago constar que se completó satisfactoriamente esta Unidad. Fecha
Nombre y firma del asesor/a	Nombre y firma del asesor/a

Nuestro entorno (Primera unidad)	Nuestro puelo (Segunda unidad)
Anticipa el contenido de un texto a partir de sus características Expresa oralmente las ideas de un texto escrito Escribe su nombre completo Identifica las letras del alfabeto en un texto Identifica el uso de mayúsculas y minúsculas	Lee y comprende frases sencillas Identifica las características del texto Identifica las ideas centrales de un texto Escribe textos (sin atender la ortografía) Escribe ideas cortas a través de imágenes

DISTRIBUCIÓN GRATUITA

tsotsil • tsotsil • tsotsil • tsotsil • tsotsil • tsotsil • tsotsil